

K/35

אוי קלט (מורה חדש)
 עתה יומי בלתי מלאכה בשבת החדשה
 העורכת: ד"ר נ. מרטון
 העורך האחראי: דוד שן
 המו"ל: מורה חדש בע"מ ת"א רח' הנגב 11

XLV. שנה מ"ד
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
 Kiadó: Mizraeh Chádás Ltd., Tel-Aviv,
 Hanegev 11. — POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ
 A főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ

Elsimult a válság Algériában

Teljes megállapodás jött létre Ben Bella és Ben Chedda között —
 Augusztus 27-ikére tüzték ki az első parlamenti választásokat

Algír. (IFP, UPI, Reuter). — Tegnap „teljes meg egyezés” jött létre az algériai vezetők két tábora között, de Ben Bella, ellenfeleinek nyilatkozataiból az tűnik ki, hogy csupán fegyvernyugvásról van szó, amely az „algéri forradalmi tanács” összehívására fog tartani. A tanács egy héttel az általános választások után ül össze, amelyeket a megállapodás értelmében augusztus 27-én tartanak. Ez a parlament fogja szabályozni a Ben Bella által létesített politikai iroda jogi helyzetét, amelynek összetételét ideiglenesen most már mind a két tábor jóvá hagyta. A meg egyezés nyomán Ben Bella és a politikai iroda többi tagja ma délelőtt külön repülőgépen Algírba érkeztek.

dését a parlament elé vitte. A hivatalos jelentés ugyan nem számolt be erről, de jól tájékozott körök úgy tudják, hogy a felszabadító hadsereg feladata és pozíciója is megegyezés tárgya képezte a vezetők között. Hír szerint megállapodtak a hadsereg különböző tagozatainak közös parancsnokság alá helyezéséről, amely fölött a polgári kormányzat fog rendelkezni.

Francia körökben valószínűnek tartják, hogy a párisi kormány hajlandó teljes segítséget nyújtani a politikai irodának, mert szilárd uralmat szeretne biztosítani az algériai kormányoknak, hogy az keres-

tül tudja vinni a francia-algériai együttműködésről intézkedő eviani egyezményeket.

A francia kormány nyomást gyakorol a volt algériai francia állami tisztviselőkre, hogy térjenek vissza munkahelyeikre. A vám, posta, rendőrség, adóhivatal, a bíróságok és az iskolák működése megbérelt, mert a francia alkalmazottak nagy része ott hagyta munkahelyét, sőt többségük elmenekült Franciaországba.

A francia polgárok meglepése is súlyos bajokat okozott, mert például Algír huszonöt ezer üzletből még háromezer sincs nyitva és a kikötő tevékenysége nyolcvan százalékkal csökkent.

kent a multévihez viszonyítva. A mezőgazdasági termelés sem fogja meghaladni a tavalyinak a hatvan-hetvenöt százalékát. A bankok egyáltalán nem nyújtanak kölcsönöket és minden tíz orvos közül kilenc elhagyta az országot.

Ben Cvi államelnök befejezte látogatását Francia-Kongóban

Ma a Középafrikai Köztársaság fővárosába érkezik az elnök és kísérete

Brazzaville, (Reuter). — Jicchák Ben Cvi elnök és kísérete tegnap repülőgépről megtekintette a volt francia Kongo ipari és mezőgazdasági teljesítményeit. Az elnök Point Noire-ba, az Atlanti Óceán partján levő kikötővárosba repült és kísérei a repülőgépen adtak magyarázatot egy cukorgyárról, valamint a Nai-völgy állattenyésztő gazdaságairól. Az elnök gépe elszállt egy szűk hegy szoros felett is, amelyben a Kuilo nagy vilamos erőmű fog felépülni. Ez a nagyüzem, amelybe több mint százmillió fontsterlinget fektetnek be, Afrika nyugati partjának legfontosabb ipari zónájává fogja átváltoztatni Kuilo és Point Noire vidékét.

Délután Kongo alelnöke, Tchitchelle adott fogadást az elnök tiszteletére Point Noire-ban, ezután Ben Cvi visszarepült Brazzavillebe, ahol az izraeli nagykövetségben adott fogadást. Megjelentek azok a kongói fiatalok, akik Izraelben tanultak és izraeli népdal műsrot mutattak be. Youlou elnök átnyújtotta Jicchák Ben Cvinek a kongói besülettrend-et, míg az államelnök egy diszes órát adott ajándékba, amelynek a zsidó törzseket ábrázoló figurák képezik a számlapját.

Jicchák Ben Cvi és kísérete ma Banguiba, a Középafrikai Köztársaság fővárosába utazik ötnapi hivatalos látogatásra.

Chruscsev újabb amerikai látogatásra készül szeptemberben

U Tant UNO-főtítkár Moszkvába utazik

Washington. (IFP, Reuter). — Nikita Chruscsev, a Szovjetunió miniszterelnöke szeptemberben New Yorkba szándékozik jönni, hogy részt vegyen az UNO közgyűlésén és es alkalommal találkozik Kennedy elnökkel is New Yorkban, vagy Washingtonban.

közölték megbízható diplomáciai forrásokból. Chruscsev látogatásának az a célja, hogy az UNO előtt ismertesse a Szovjetunió álláspontját Berlin és Németország kérdéséről.

Hivatalos amerikai körökben nem vonják kétségbe a látogatás lehetőségét, de tartózkodtak véleménynyilvánítástól.

Valószínűnek tartják, hogy Chruscsev, aki ezekben a napokban tárgyalásokat folytat Walter Ulbricht keletnémet kommunista vezérrel, a Szovjetunió és a Kelet-Németország közötti különbségszerződés megfogalmazásával foglalkozik. Ezt az okmányt Moszkvában alá fogják írni az európai népi-demokrata államok, sőt talán a kommunista Kína megbízottai is. Chruscsev azért akar tehát elmenni

az UNO közgyűlésére, mert meg akarja magyarázni, hogy a különböző megkötése Európa békéjének megszüldését szolgálja. Lehetséges, hogy ezuttal követelni fogja a nyugati hatonai csapatok kivonását Nyugat-Berlinből.

U Tant UNO főtítkár new-yorki sajtófogadásán bejelentette, hogy a nyugati befolyamatos ellátogat a Szovjetunióba és találkozni fog Chruscsev miniszterelnökkel.

Anglia nem ad politikai menedéket dr. Robert Soblennek

Brooke belügyminiszter bejelentette, hogy az El Al utasítást kap az elítélt szovjetkémnek az Egyesült Államokba való visszaszállítására

London, (Reuter, UPI). Anglia nem hajlandó politikai menedéket nyújtani dr. Robert Soblennek és utasította az El Al repülőársaságot, amelynek gépén Londonba érkezett, hogy vigye el az Egyesült Államokba — közölte tegnap Henry Brooke angol belügyminiszter az alsóházban.

Az El Al new-yorki vonalán ma este indul egy repülőgép, amely este érkezik Londonba és minden jel arra mutat, hogy ezen fogják továbbszállítani dr. Soblent az Egyesült Államokba, ahol meg kell kezdenie életfogytiglani fegyházbüntetésének kitöltését.

Dr. Sarrent Strouce munkaspárti képviselő azt kérte, engedjék meg dr. Soblennek, hogy néhány napig még Angliában maradjon, hátha India, vagy Gána hajlandók befogadni, vagy pedig vissza lehet küldeni Izraelbe. Brooke erre azt válaszolta, hogy legjobb tudomása szerint, az egyetlen állam, amely hajlandó Soblent befogadni, Csehszlovákia. Izrael nem fogadja be.

„Nincs semmi ok arra, hogy politikai menedéket adjunk dr. Robert Soblennek Angliában — mondotta a belügyminiszter. — Mielőtt ezt a határozatot elfogadtam volna, tanulmányoztam dr. Soblen orvosi bulletinjét és elolvastam különböző személyiségek javaslatait, amelyek szerint dr. Soblent nem az Egyesült Államokba, hanem Csehszlovákiaiba, vagy valamely más országba kellene küldeni, amely hajlandó neki védelmet adni.

Robert Soblen esetének részletes ismertetésében Henry Brooke belügyminiszter elmondotta, hogy Soblent az Egyesült Államokban kémkedésért elítélték, majd pedig Izraelből is kiutasították, ahová azért érkezett, hogy menedéket kérjen. Londonban azért szállították kórházba, mert sebeket ejtett önmagán a repülőgépen, amely New Yorkba vitte. Technikai szempontból tehát sosem engedték meg, hogy Angliába jöjjön és ezt az álláspontot „habeas corpus” kérelmének elutasítása után a fellebbezési bíróság is leszögezte.

Ami a politikai menedékjogot illeti, — folytatta az angol belügyminiszter — nincs semmi ok annak megadására, mert Soblen hazájában nincs kitéve üldözésnek politikai felfogá-

sa, vagy faji hovatarozása miatt. Soblent kémkedésért itélték el, tehát olyan embernek tekinthető, aki meg akart menekülni a bűntetéstől, amelyet egy demokratikus hagyományokkal alapuló és alkotmányos biztosítékokat nyújtó állam bírósága rótt ki rá.

Brooke belügyminiszter a következőkkel bejelentéssel fejezte be beszédét: „A fentiek értelmében a repülőársaság utasítást kap, hogy dr. Soblent az Egyesült Államokba vigye.”

Izraelnek külön szerződéseket kell kötnie a Közöspiac tagállamaival

A nyugatnémet kormány cáfolja, hogy Izrael felvétele ellen foglalt volna állást Brüsszelben

Bonn, Reuter). A nyugatnémet kormány szóvivője tegnap kijelentette, hogy az Ammanból érkezett jelentés, amely szerint Nyugatnémetország jegyzékben közölte volna Jordániával, hogy nem támogatja Izraelt az európai Közöspiacban való csatlakozásban, „teljesen helytelen”. A nyugatnémet kormányzatnak a meggyőződése, hogy Izrael kereskedelmi problémáinak legjobb megoldása az lenne, ha kétoldalú szerződéseket köt a Közöspiacdal, hogy különbség van a „kapcsolat” és „kétoldalú szerződés” között.

Tel Aviv, (ITIM). Jozsef Szapir Kneszet-képviselő, a Rotary klubban tartott előadásában azt hangsúlyozta, hogy Izraelnek majdnem forradalmi változtatásokat kell végrehajtani úgy az exportot szolgáló termelésben, mint a belső piacot

szolgáló cékek előállításában, ha valamilyen formában csatlakozni akar a Közöspiacban.

Az előadó rámutatott arra, hogy a világ nemzetgazdasági életében gyökeres változás mutatkozik, mert az utóbbi években a legtöbb ország a zárt gazdaságról áttért a szabadversenyre. Ezt a gazdasági forradalmat Izraelnek is át kell élnie, tekintettel arra, hogy az ország gazdasági struktúrája a belső piac ellátására támaszkodik. — Szapir szerint a jövődőlbeli izraeli exportárakat fejlett ipari országokba kell irányítani, ami nagyobb versenyképességet követel meg. Jelenleg az a helyzet, hogy nem lehetünk teljesjogú tagjai a Közöspiacnak és a csatlakozás egyetlen módja, ha minden állammal külön kereskedelmi szerződést kötünk.

MINDENT
 amit tudni akar
 nyomozza a
„HA-AYIN”
 detektíviroda
 T.-A. Sheinkin 2
 szoba 4.
 telefon 62510

FONTOS!
 a háztartási
 kellék-
 üzleteknek.

Cikkeinkről katalógust
 bocsátottunk ki.

Minden érdekeit
 ingyen
 kaphatja azt meg

Írásbeli igénylés, a név
 és a cím megjelölésével:

PLANERO
 háztartási
 kellék-
 ügynökség

Tel-Aviv,
 Nachlat Benjámin 111.

AS
 A LEGKITÜNBŐ
 KÖSER FELVÁGOTT
 AZ ORSZÁGBAN

Egészségesebb, ízletesebb
 és olcsóbb...

a hideg „SHAVIT” kávé fel-
 nőtteknek és gyermekeknek
 (több tejjel) „SHAVIT”-ből
 készült hideg kávénak — nagy
 mennyiségben kell lennie ál-
 landan minden jégszekrényben ív-
 ra készzen.

Megboldogult, drága férjem
ADLER IMRE 77 (Mezőkövesd)

A Z K A B A J A T
 a sírosim letelével, aug. 7-én, kedden d. u. 5 órakor
 tartjuk a várkími temetőben. Találkozás 1/25-kor
 a natanjai taxiállomáson. A gyászoló család

Értesítő monduk köszönetet mindazoknak, akik felejtetetlen
 férjem, fivérem

Dr. Wittenberg Sándor 77

elhunyt a 80-évi mély gyásunkat részvétellel igyekeztek enyhít-
 tani. A gyászoló család

Mindazoknak, akik felejtetetlen ílam, férjem, édesapánk nagy-
 apánk

Ungár Aharon (Ben Zeév) 77

elhunyt alkalmával személyesen, vagy levélben felejték ki rész-
 vételüket és fájdalmaikat enyhített igyekeztek, ezúton monduk
 hálás köszönetet. A gyászoló család

IRGUN TRNAVA (Csehszlovákia)
 JOCSJ és KÖRNYÉKE

1962 aug. 6-án, hétfőn d. u. 6.30-kor a telavivi Szokolov házban
 (22. szoba-4.)

A Z K A R A R A

Szűk órák, hogy szeretett mártírjaink emlékének áldozunk.
 A V Á S Á D

Gyermekelmeink, testvéreimnek,
Feldinger Zoltán & családjának
 Kirját-Tivon

a mindnyájunk által szeretett **Elajcsi lányuk** elhunyt
 a 30-évi fájdalmaiban osztozunk és ezúton is ószniti rész-
 vételüket fejezzük ki. FELDINGER CSALÁD Széde Jákov

Felejtetetlen, drága feleségem

Rozenberg Aranka (Hirsch) 77 Rámát-Gán
 (Kolozsvár)

SIRKÓAVATÁS augusztus 6-án, hétfőn d. u. 5 órakor
 tartjuk a kirját-saoni temetőben. — Találkozás a kapunál.
 Gyászoló férje, Sanyai

tar
 fölött
 csillaggal
 gnap este
 tja. Ez a
 más, mint
 ai műboly-
 resztül az
 az ameri-
 keres inter-
 televíziós és
 hajtottak
 aka a Tel-
 völgyében
 z izraeliek,
 ik a csilla-
 máciába
 Nasszer
 rövid szá-
 róid mellett,
 y el fogja
 ot és láto-
 Tito mar-
 viában. —
 m a dal-
 akarja el-
 abadságát,
 ó már má-
 közöl hie-
 e már jú-
 ártá, hogy
 a fogadni
 hogy a
 évfördöl-
 nnepegek
 el hozzá,
 szból
 at
 nőke aki
 ai átoaga-
 dult hazá-
 az újság-
 gyon meg-
 ennyed el-
 amerikai
 folytatott
 Az UNO
 tott sajná-
 vana Fu-
 yződésé-
 ést, hogy
 ina békét
 zisai tér-
 tben fog-
 sz semle-
 edő genfi
 JAK
 anak?
 a követ
 a: „Jó u-
 alság meg-
 felzaklata
 Ben Bel-
 jának Al-
 költözését.
 utáni órák
 utazott,
 atonai ve-
 ssa a tár-
 nyeiről.
 hírek
 kormány
 ámogatóst
 ideiglenes
 arisban ki-
 nem tud-
 gü segély-
 szbúságát
 a tény,
 kormány
 válságba
 elők az ál-
 ének kiki-
 apták meg-
 rantsébb
 z a 30 ezer
 t, aki az
 yek értel-
 a francia
 a a fize-
 ATBAN
 Barnham
 siklott egy
 melynek 37
 ílt, közöt-
 yesen.
 nemzetközi
 n nagy sí-
 zraeli kül-
 tegnap a
 képviselői
 replőtőren,
 ddi repülő-
 i kormány
 kozata sze-
 nmény kö-
 nem fogja
 l kérelmét
 való csatá-

HIREK

AZ ÚJ KELET ELŐFIZETÉSI DIJA HAVONTA 5.80 FONT
Tel-Aviv, POB 831.
Fiókiadóhivatalok:

HAIFA:
Schapira 13. Tel. 2458.
JERUZSALEM:
Javec-u. 7. Tel. 25044.

1972 év hó 3.
aug. 3. péntek.
Gyertyagyújtás ideje:
Jeruzsálem 5:07
Tel-Aviv 5:16
Haifa 5:06

1972 év hó 4.
aug. 4. szombat.
Sábát ebéd.
Heti szidra: Dóvarian
Haifara: Cháson Jászaján I. 1.
Jeruzsálem: 7:14
Tel-Aviv 7:18
Haifa 7:17

Afrikai rendőrtisztek
Natanján. Tudósítónk jelenléte: A külügyminisztérium meghívására egy csoport afrikai rendőrtisztek érkezett Izraelbe tanulmányútra. Az afrikai rendőrtisztek elméleti tanfolyamon vettek részt, majd gyakorlati uton is megismerkedtek a rendőrség munkájával. Közülük 2 kongói és egy malagasi (Madagaszkár) rendőrtiszt a natanjai rendőrségen dolgozik. Az afrikai rendőrtisztek látogatást tettek a városi tanácsnál, ahol Arkin főtitkár fogadta őket majd a Bét Zeév-et tekintették meg. Utána pedig a Rotary-klub vezetősége látta őket vendégül.

* Megjelent az Izraeli Futár új száma. Édekes, színes, újszerű. Szerkeszti Rezes György. Kérje kioskjában, vagy a szerkesztőségét: Haifa, POB 1749.

Csák Tel-Avivban hajlandók lakni. Tudósítónk jelenléte: Két új-olés család, mely mintegy két hete érkeztek az országba és Kadima faluban telepítették le őket, megjelent a Szochrut natanjai kirendeltségétől és botrányt csapott. Kérvetelve, hogy telepítsék át őket Tel-Avivba. A kirendeltség vezetője értesítette a rendőrséget, de az új olék vonakodtak elhagyni a kirendeltség épületét és csak este felé amikor nagyobb számú karhatalmat rendeltek ki eltávolításukra, voltak hajlandók eltávozni.

ARGOVTOURS
TEL - AVIV,
Frischmann 43.

TARSAS ÉS EGYÉNI UTAZÁSOK:
★ CIPRUSBA
★ EURÓPÁBA
★ AMERIKÁBA

...
Hajójegyek Ausztráliába.

...
Földközi tengeri 14 napos sétahajózás, kirándulás Ciprus-, Rhodos-, Görög- és Olaszországba indul minden héten.

Magyarul beszélünk
Jeruzsálem, Ben Jehuda-u. 3.

A Délvidék elbűsült
táta Jafe tábornokot. — A Délvidéken és a Negevben szolgáló haderők tisztikara és a lakosság képviselői hajnalig tartó „kumzic” keretében búcsúztak el Avrahám Jafe tábornoktól, aki négy éven át a déli katonai körzet parancsnoka volt és legutóbb az északi hadtest parancsnokává neveztek ki. A népes búcsúestet az éjjeli tengerparton tartották és azon többek között részt vett Cvi Zámir tábornok, a déli körzet új parancsnoka, valamint Jozsef Lévi polgármester, aki Elját város jelvényével ajándékozta meg Jafe tábornokot.

Nem sikerült kasszafurás. Natanjai tudósítónk jelenléte: A múlt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak Mose Sakéd városi tanácsos magánrodájába és megkísérelték megfúrni a páncélszekrényt. A rendőrség véleménye szerint a tettes műkedvelő kasszafuró lehetett, mert amikor a próbafurások után látta, hogy nem boldogul a páncélszekrény acélburkolatával, félbehagyta munkáját és emelkedett.

* Vásároljon részletről, kamattmentesen, cipőfűzőtől szobabátorig mindent, nyaralhat bármely penzióban. Korlátlan hitel, részletfizetés a vevő lehetősége szerint. Új oléknak különleges kedvezmények és feltételek. Támas Chájim, igazgató Titinschneider, T.-A., Allenby 27., udvarban.

Utolsó nyári társasutazás
Magyarországra
szeptember 3-án.
Jelentkezés:
augusztus 5-ig bezárólag

CIPRUSBA
3, 10, 11-napos kirándulások a hét minden napján
Egyéni utazások pontos és figyelmes intézése a világ bármely részébe

CITOUR
utazási iroda
Tel-Aviv, Brenner-u. 1.
Telefon: 67959.
Magyarul beszélünk

Izrael is részt vesz a helsinki filmfesztiválon. — Helsinkiből jelentik: Izrael is szerepel azoknak az államoknak a listájában, amelyek részt vesznek a Helsinkiben rendezendő filmfesztiválon. A filmeket a finn fővárosban rendezendő nemzetközi mintavásáron mutatják be. Minden államnak joga van egy filmet bemutatni, amelyet a legutóbbi két év alatt készítették. A zsűri három díjat fog kiosztani a legjobb külföldi filmek között.

* Legszébb női tászkák Svájcól, Tel-Aviv, Allenby-út 90. — Készítői árak.

Argentína kulturális államtitkára Izraelben. — Hector Blas Gonzales professzor, az argentin közoktatási minisztérium kulturális államtitkára, a külügyminisztérium vendégeként tíznapos látogatásra az országba érkezett. Gonzales professzor volt az, aki néhány évvel ezelőtt Buenos Airesben megrendezte az izraeli régészeti kiállítását és azóta is szoros kapcsolatokat tart fenn izraeli kultúrkörökkel.

A tej nem drágul meg. A tejtermékek árának néhány nappal ezelőtt történt emelése nyomán olyan hírek terjedtek el, hogy rövidesen megdrágul a tej is. A földművelésügyi minisztérium tegnap megcáfolta a tej árának közeli emelkedésével kapcsolatos híreket. A minisztérium szóvivője szerint a pasztörizált tej ára továbbra is 21 agóra lesz félliteres palackoként, míg a kannafej literre 25 agóra marad.

Nyomatlanul eltűnt a felesége. Az utóbbi 36 órában egy kisfiú és egy asszony eltűnése foglalkoztatta a beér-sévali rendőrséget. Mose Dror hároméves kisfiút szerdán egy félnapon át kereste a rendőrség és végülis az utóbbi hetek folyamán Migdál Háémekben több mint száz munkás számára találtak állást, akik közül 18 a haifai kikötőben, 45 a szüretelési munkálatoknál, 45 pedig az országos vízhozamát építésénél dolgozik. Nocrát-Ilitből

Végleges hajléltávolítás
a legújabb modellű géppel teljes felelősséggel
★ Ráncos, száros, pattanásos arc bőr eredményes kezelése.
★ Kosmetikai kurzusok
H. HEILBRUNN,
T.-A., Szt. István Bét Hácsóvá 18
Allenby 96-nál, telefon 68997.

Európai tanulmányútra ment Rámát Gám városi pénztárosa. Avrahám Ben Jákov, a rámát-gáni városi pénztárosa a belügyminisztérium támogatásával európai tanulmányútra indult. Többek között az angol, francia, holland és svájci helyhatóságok ügyvezetését fogja tanulmányozni. Rámát Gám pénztárosa a belügyminisztérium megbízásából a múltban néhány állami helyhatóság főtisztviselőit oktatta ki adminisztrációs, költségvetési és pénzügyekben.

* Vasárnap kezdik meg a szezonvégi kiállítását az Izraeli Kereskedők Egyesületének férfi- és női ruházati szakmaból. Az Egyesület plakátokat adott ki a tagoknak, amelyek az üzletek kiállításában lesznek és amelyek biztatják a vevőt az egységes engedélyről és minőségéről. A közönség minden biztonyul fogja használni a sok engedélyt. Amely mellett a szezon közepén bevételeit ruházati szükségletét. Ugyanaz az Egyesület végigjárja.

A motorkerékpár nekiment egy fának és felborult. Szerdán az esti órákban a Ludd-rámái ország uton egy motorkerékpár, amelynek vezetője elvezette uralmát a kormány fölért, az országutmentől árokba hajtott. nekiment egy fának és felborult. A motorkerékpár vezetőjét, valamint a pótlésen ülő rámlé asszonyt könnyű sebüléssel vitték az Ászáf Hárofe kórházba.

Fehércement-gyárat létesítenek az Arád-övezetben. A Neser cementgyár tulajdonosaik tegnap végleges megegyezésre jutottak Lévi Eskol pénzügyminiszterrel és Pinczás Szapir ipar- és kereskedelemügyi miniszterrel, hogy a kormány segítségével fehércement-üzemet állítsanak fel az Arád-övezetben. A megegyezés szerint az építkezési munkálatokat már a közeljövőben megkezdik.

Egy percig sem vitás
hogy a legjobb magyar konyha a

Kis Pipában
van.
TEL-AVIV, HEBRON 6
PENTEK ESTE IS NYITVA

A detroiti rabbi a Bihu-templom vendégszónok. Jicchák Stolman detroiti rabbi szombaton, augusztus 4-én a tel-avivi Bihu-templom vendége lesz a Rothschild fasor 124 sz. alatt. A nagy tudású rabbi este negyedikór draszt tart az atyák és bölcsek mondásából, a szombattal és a társadalmi magatartással kapcsolatos kérdésekről. Dr. S. Z. Kahana, valóságügyi államtitkár a tel-avivi Savoy szállóban fogadja a rabbit és kíséretét, valamint a külföldről jött bármilyen gyerekeket.

Enyhült a munkanélküliség Uj-Názáretben és Migdál Háémekben
Haifán találtak alkalmazást sok ember számára

Nocrát Ilit (Uj-Nazáret) és Migdál Háémekben mintegy 50 asszony talált munkát Haifán, ezek közül 18-an a vendéglátó iparban, 11-en a konfekció üzemeiben és varrodákban helyezkedtek el. Tíz asszonyt mint elárúsítót, további tíz pedig a haifai Rambam kórházban vállalt munkát. Ezeket a munkásokat díjmentesen viszik a munkahelyikre és hozzák haza, miután a munkahelyi minisztérium megfelelő gépkocsikat állított a két város munkahelyeinek rendelkezésére.

A tengerben lepett halásos szivrotlanok. Katriel Schwartz 75 éves kftárchábádi lakos szerdán délután fűrdés közben hirtelen összeesett a tel-baruchi tengerparton és meghalt. Szentanuk szerint az öregember bement a tengerbe, ahol nyomban összeesett és elmerült a vízben. A közel állók már csak a holttestét emelték ki, amelyet a bonctani intézetbe vitték a haláleset megállapítása végett.

* **Legjobb típi** — Ha „Hadaash”-hoz beiratkozik. Pazar választék. 20 éve a legjobb könyvtár. „Hadaash”

Makolet
jól bevezetett üzlet
eladó
GROSZ, HERZLIA,
Éjszór Gimel

Véradakozási akció
Rámán. A Mágén Dávid Ádom rámléi helyi csoportja nagyszabású véradakozó akciót indít. Szombaton este mentőautók jelennek meg a város központjában és az első vért adományozók a városi tanács tagjai lesznek. Vasárnap a munkahelyekre látogatnak a vérgyűjtő csoportok.

* **Tanuljon 90 nap alatt** angolul dr. Szeneczy nyelv-könyveiből. Szakkönyvek és szótárak óriási választékban. Allenby könyvtár, Tel-Aviv, Allenby tizenegy.

Pénzkölcsön?
AZONNAL FOLYÓSÍTHATÓ
aranyra, ékszerre, vagy értéktárgyakra: **Rajna.**
LOMBARD TIFERET
TEL-AVIV, 54. Rothschild 31.
(Allenby-sarok)

Nem tudják befejezni a díjonai uszodát. — Negyvenhárom font hiánya miatt nem tudják befejezni Dimona első uszodájának építését, amely összesen 160 ezer fontba kerül. A város egyes lakosai javasolták Lardo tanácselnöknek, hogy másfél font személynkénti pótdíjt vessen ki a hiányzó összeg fedezésére és ennek ellenében szabad belépőjegyvet kapnak. Egy másik javaslat szerint tíz évre bérbeadják a díjonai uszodát és a bérleti összegből fejezzék be felépítését.

* **Pianók** - eladás - vétel, csere. Előnyös fizetési feltételek. Gottesmann, T.-A., Allenby 38. Telefon: 55882.

Kibővíti a luddi repülőipari technikusiskolát. A luddi repülőipari művek mellett működő technikusképző iskola 2 osztállyal bővíti a következő tanév kezdetére. A technikusképző iskolát, ahol a tanítás négy évig tart, a munkahelyi minisztérium, az ORT, a repülőipari üzem és Ludd városa tartják fenn közösen. A tanítást a repülőiparban dolgozó mérnökök és technikusok látják el, akik repülőgépszerelésre és szerzőkészségre oktatják a növendékeket, akik Luddon, Rámán és a környező településeken laknak.

A meroni hegységben elültették a „Fiatalok erdejének” első cseméjét

A Kerem Kájemet angol és irországi barátainak ifjúsági küldöttsége és Hancoek angol nagykövet is részt vett az ünnepségen

Cfák. (Az Új Kelet tudósítójától). — Patrick Hancoek angol nagykövet, Haršina alezredes, a vezérkar telepítési osztályának főnöke, a Kerem Kájemet Lőjiszráál itteni képviselője, valamint az alap angol és irországi barátai által Izraelbe indított 80 tagú ifjúsági küldöttségének jelenlétében ültették el tegnap délután a meroni hegységben a „Fiatalok erdejének” első fenyőfacséméjét. A fiatalok 70 ezer fontsterlinges gyűjtéséből vágott utat a múlt évben a Kerem Kájemet az 1208 méter magas Dszermák-hegy csúcsára, ami lehetővé teszi, hogy kirándulók, valamint turisták autóra közelítsék meg az ország legmagasabb hegység orrát. A tegnapi ünnepséget a Kerem Kájemet dublini

barátai köre fennállásának 21-ik évfordulója alkalmából rendezték. Az erdőültetést megelőzően az angol vendégek a nemzeti parknak minősített és a Felső-Gálliban fekvő „Negyvenek erdejét” tekintették meg, mely szintén az 5 alapításuk.

Üdvözlőbeszédében az angol nagykövet arról emlékezett meg, hogy a dublini Kerem Kájemet-barátok dublini ifjúsági szervezetének nemcsak az a feladata, hogy adományokat gyűjtson az alap javára, hanem hogy tagjai maguk is Izraelbe jöjjenek, ami által sokban hozzájárulnak az Anglia, Irországi és Izrael közötti baráti mozgalom megerősítéséhez.

Az első fát maga Hancoek nagykövet ültette el az új erdőben.

Mégis felemelik a vízdíjakat Tel-Avivban

A belügyminiszter szerint az olcsó víz miatt van a nagy pazarlás

A jelek szerint Tel Aviv városa a közeljövőben beadja a derekát a belügyminisztérium hónapok óta tartó nyomásának és jelentős mértékben emeli a vízdíjat. Tel Aviv városa nem halogathatja tovább a vízdíj emelését, mert a belügyminisztérium azzal fenyegeti, hogy az új vízárat a vízkormánybiztos által fogja megállapítani. A belügyminisztérium szerint Tel Avivban viszonylagosan olcsó a víz és ez okozza a vízpazarlást, valamint a városi vízművek évi 300 ezer font deflittjét.

Tel Avivban ma az első tíz köbméterig a víz ára köbméterenként 15 agóra, a további tíz köbméterig 35 agóra, az ezen felüli fogyasztás pedig 50 agóra fog kerülni köbméterenként.

Egyébként a haifai törvényesít, míg vízdíji bíró augusztus 27-én tárgyalja Tel Aviv város paraszát, amelyet a vízkormánybiztos ellen indított a miatt, hogy kevés vizet utalt ki, aminek következtében vízhiány keletkezett és a kiutalt vízmennyiség túllépte az országos vízhiányosság megbírágolta a várost. A város követeli, hogy a jelenlegi 39,5 millió köbméter helyett évi 45 millió köbméter vizet utaljanak ki Tel Aviv részére.

Az árkormánybiztos szankciókat tervez a kenyérráak túlzott emelése ellen

Reméli, hogy a pékek között árverseney fog kifejlődni

Dr. J. Jaffe árkormánybiztos a sajtó munkatársának adott nyilatkozatában figyelmeztette a pékeket, hogy szankciókat alkalmaz ellenük, ha túl magas áron fogják árusítani a kenyeret. Az árkormánybiztos szerint az egységes kenyér elfogadható ára 36 agóra kell, hogy legyen a jelenlegi 23 agóra helyett. A 750 gramos egységes kenyér elfogadható ára 30 agóra, az ugyanolyan súlyú fehér kenyér árának 32 agóra körül kell mozognia. A kalács megengedhető drágulása 5,5 agóra, a péksütemények pedig 0,7 agóra. A pékek eddig 127 fontot fizettek a liszt tonnájáért, s vasárnaptól kezdve 300 fontot fognak fizetni. A fehér liszt árát 130 fontról 325 fontra emelték. Dr. Jaffe közölte, hogy a pékek maximális ár megállapítását kérték a kenyér és a péksütemények számára, amire azonban nem volt hajlandó, mert azt akarja, hogy fokozza a sítődék közötti szabadversenyt. A végösszeg azért nem alakult még ki, mert 100 fonttal drágult az őrlés is, ami a kenyér kilójánál 0,7 agóra emelkedést jelent.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium egyébként augusztus 5-től kezdve megvonja a pékektől az élesztő szubszidiáját, ami a kenyér további drágulását fogja okozni.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium szóvivője tegnap közölte, hogy nem minden városban fogják már vasárnapotól kezdve emelni a kenyér és péksütemények árát, tekintettel arra, hogy számos pékterületen még a régi olcsó áron vásárolt liszt van. Arra számítanak, hogy amíg ez a készlet tart, a kenyér árát csak minimálisan fogják emelni.

Egyébként néhány malom már az új őrlési díj figyelembe vételével 300 fontban állapította meg az egységes liszt árát, míg a fehér liszt 325 fontba fog kerülni tonnáként. A minisztérium szóvivője szerint, ha a malomok nem kötik meg a liszt árusítását vasárnap, akkor a kormány a rendelkezésére álló készletekből fog egységes lisztet eladni a pékeknek tonnáként 300, illetve 320 fontért.

OLEK!!!
VAMMENTES ARUKAT gyárti áron vehetik meg:
● Autót 800.- \$-től ● Taprecorder 62.- \$-től
● Televíziót 200.- \$-től ● Porszívót 38.- \$-től
● Frigidairt 90.- \$-től ● Rádión 25.- \$-től
● Mosógépet 150.- \$-től ● Mixert 23.- \$-től
és minden más árucikket, ugyancsak olcsón

ELECTRONICA-KALMAN
HAIFA: BIALIK-U. 17/L TELEFON: 69012
Irodánk rövidesen Tel-Avivban is megnyílik

A HETI SZIDRA

— D'VARIM —

Ezek azok a szavak, amelyeket Mózes egész Izráelhez intézett a Jordánon túl, a sivatagban, a síkságon, Száf áttelében, Páran és Tofel és Lában és Hacérot és Di-Záháb között...

(D'varim 1/1)

A kommentátorok egyetértenek abban, hogy ezek a földrajzi fogalmak tulajdonképpen burkolt célzások: Mose Rábenu szemrehányást tett a zsidóknak, mert ezeken a helyeken bűnöztek és lázongtak, elgedetlenkedtek és hűtlen magatartást tanúsítottak.

Tudjuk, hogy a chászid mozgalom ellenese a feddő beszédét, a megróvást, a zsidóságban annyira begyökereszett „műszerolást”. A műszer-ellenes irányzat legjelentősebb képviselője a berdicevi reb Lévi Jicchák volt, aki a zsidó nép nagy prókátorként vonult be a köztudatba. Tudva, hogy az ellen-tábor, amely a dorgálásban célt és hivatást lát, Mose Rábenu, pontosabban a D'varim kinyitányára hivatkozik, reb Lévi Jicchák sietett ezt a verset a maga módján megmagyarázni.

Ele hár'varim áser diber Mose el kol Jisráel, — a berdicevi szerint, Mose Rábenu ezeket a szavakat csak a zsidósághoz intézte, nekik is csak burkolt formában, enyhén és finom hangnemből tett szemrehányást, viszont, amikor az Örökkévalóhoz szólt — néperől csak elismerőleg nyilatkozott.

A chászid ideológusok egész módszert dolgoztak ki annak bizonyítására, hogy a jó szó összehasonlíthatatlanul hatásosabb, mint a szemrehányás. Ha azt akarod, hogy embertársad hibát hozzon helyre, hogy megjavuljon, hogy jó útra térjen — tanítja a chászidizmus — karold fel az illetőt. Halmozd el figyelmességgel, szeretettel, hamar meg fogsz gyógyítani róla, hogy szavadnak hatása van.

A chászid irodalom kedvenc idézete a „Szifré”, D'varim legrégibb rabbinikus kommentára, amely a megróvással kapcsolatban talmudikus-tekintély merészt kijelentést közli. „Mondá Rabbi Tárfon — olvassuk a Szifré-ben — esküszöm, nincs napjainkban olyan ember, aki méltó volna arra, hogy a zsidóknak szemrehányást tegyen és korholja őket.”

D'varim könyv bevezetőjében Mose Rábenu három témát érint: az országhatárokat, a kormányzati rendszert és az igazságszolgáltatás kérdését.

„Az Örökkévaló, a mi Istenünk, szót hozzánk a Horébnél, mondván: Elég volt eddig vesztegelnetek ennel a hegyen!; forduljatok meg és induljatok el, menjetek előre az Emórinak hegyéhez és mind a vele szomszédos tájakra, a síkságon, a hegyen és a lapályon, a déli vidéken és a tenger mellékén a Kanaán országába és a Libánonra, a nagy folyamig, az Eufrátesz folyamig. Lásd, én elétek adtam az országot, menjetek be és vegyétek birtokba az országot, amelyre megesküdött az Örökkévaló őseiteknek, Abrahamnak, Izáknak és Jákobnak, hogy nekik adja és magzatalknak utánuik...”

Alig változta fel a határvonalakat, arról panaszkodik, hogy a kormányzás feladata túlmúlt az ő erején. „Échá eszál P'vadi, hogyan viseljem egymagam nehéz súlyotokat, terheteiket és pörös ügyeiket?” Ezerhatszáz évvel Mose Rábenu után bölcseink bonckés alá vették azokat a specifikus zsidó tulajdonságokat, amelyek megnehezítették Mose Rábenu számára a kormányzást. Újabb ezerhatszáz esztendővel később, a mai Izráel tapasztalatai alapján, frissebb vonásokkal egészíthetjük ki a bölcseink által elkészített portrét...

A kommentátoroknak feltűnt, hogy a vezérek megválasztásánál más a kritérium S'mot és más D'varim könyvében. Jitro a következőket ajánlotta vejenek: „Szemelj ki magadnak az egész népből derék férfiakat, akik istenfélők, az igazság emberei és a haszonlesés elleneségei...” Mose Rábenu pedig a következőket mondta: „Hozzatok ide magatoknak bölcs, értelmes és ismert férfiakat...”

Az első esetben a jellembeli tulajdonságokon, míg a másodikban a szellemi képességeken van a hangsúly.

„Hegjonot Mikrá” című művében dr. Jisráel Eldád azt igyekszik bizonyítani, hogy Mose Rábenu többet követelt a közéleti embertől, mint apósa. „Atro — írja — egyszerű népet, felszabadított rab-szolgákat látott maga előtt, ezért megelégedett az-
zal, hogy a vezetői tisztességes emberek legyenek. Negyven évvel később viszont Mose Rábenu már magasabb fokú intelligenciát és képességet, szak-
értelmet és bölcsességet követelt. Mert egy nép életében is van úgynevezett kamaszkor, amikor a puritánság, a tisztesség és a hit pótolja az intellektuális fogyatékosságot, viszont később szükség van a bölcs mérlegelésre és az átfogó tekintetre. A siva-
tagban, útban a cél felé a nép behűnt szemmel is mehet, az állami keretben azonban igazi államfé-
riakra, bölcs, értelmes és ismert emberekre van szükség.”

Ezért is következik nyomban utána az igazságszolgáltatás elve. „Es megparancsoltam bírítóknak abban az időben, mondván: testvéreitek között hallgassátok meg az ügyet és ítéljétek igazsággal ember és testvére és a jövevény között, aki vele van. Ne ismerjétek személyt az ítéletben, hallgassátok meg egyformán a kicsinyt és a nagyot, senkitől ne rettenjétek meg, mert az ítélet Istené.”

Most, amikor a zsidó házassági törvényt úgynevezett progresszív és baloldali körök részéről éles támadások érik, megkülönböztetett érdeklődésre tarthat számot az a kicsi, 140 oldalas könyv, amely a jeruzsálemi Héber Egyetem kiadásában dr. Zeév W. Falk tollából jelent meg. A szerző, aki egyébként a belügyminisztérium jogtanácsosa és a Héber Egyetem jogi fakultásának előadója, évekig dolgozott ezen a nagy műgonddal összeállított tanulmányon, amelynek „Niszuam V'Gérušin” (Házasságok és Válások) a főcíme és amely a német-francia, tehát az áskénáz zsidóság házassági törvényében beállott reformokat teszi vizsgálat tárgyává.

Világsajtó?

Bűcsü Szidi-bel-Abbesztől

Az idegenlégió evakuálva Algériát

Szidi-bel-Abbesben, a fran-
cia idegenlégió algériai fő-
hadiszállásán a múlt hé-
ten takarodni fújtak.

Kifelé semmi sem válto-
zott. A légió múzeumában
ott fektet Jean Danjou ka-
pitány falkéja, a cameronei
hősé, aki 30 légionáriusával
hósi halált halt 1863-ban
Mexikóban. Az udvarban
ott áll a hósi halottak em-
lékműve, egy hatalmas
bronzgolyó, mely felett
négy életnagyságu légioná-
rius szobra áll őrséget. Fe-
hériképis örök még mindig
szolgálatban állnak a Lé-
gion Étrangerre felirattú fő-
bejárat előtt, de a barakkok-
ban, az udvarokban folyik
a csomagolás a a légio te-
herautó szállítják a ládá-
kat az oráni kikötőbe. Az
irány: Marseille!

Az idegenlégió, amelyet
131 évvel ezelőtt alapítottak
Algéria meghódítására,
most el kell, hogy hagyja
Algériát. Egyik előőrsé,
megr 1500 főnyi különítmény
már új gyakorlóterepén,
a korzikai dombos vidéken
tartózkodik. Egy másik
egység Aubagneba költö-
zik át, a légio Marseille
környéki új főhadiszállásá-
ra — ez az első eset, hogy
a légio békeidőben az anya-
ország területén állomáso-
zik és attól tartanak, hogy
ezzel végeszakad a légio
romantikájának is.

A légiót az egész világ
úgy ismerté, mint az üldö-
zöttek, meggyötörtek, el-
hagyottak menedékhelyét.
A veteránok még ma is
mesélik Leonardo Brezzo, a
háború előtti olasz önkén-
tes sztoriját, aki kijelentet-
te a sorozó irodában: —
„Mussolini nem olyan
rossz, de a feleségem ré-
mes.”

De a légio befogadott
mindenkét bankrablókól a
kisebb kaliberű náci hábo-
rús bűnösöktől. A légionban
szolgáló Wehrmacht veter-
ánok pontos számát so-
hasem fedték fel, de felte-
vés szerint 18 ezer főnyi
létszámának legalább har-
minc százaléka német.

De nemcsak a németek
találtak otthon a légionban.
Mottójában: „Legio Patria
Nostra — A Légio a ha-
zánk” nem csatlakoztak a
fehéroroszkok (az 1919-es
forradalom után) a spanyol
loyalisták, akik Fran-
co győzelemé és a magya-
rok sem, akik az 1958-os
forradalom letörése után
özönlötték el sorait. A lé-
gionban szolgáló zsidók
arányosága különösen a
harmincas években és a
második világháborúban
volt magas. Leghíresebb ön-
kényese Aage dán királyi
herceg volt.

A hivatásos katonák sze-
mében a légio a világ egyik
elit harci alakulata, amely
dícsőséges harcait Algériá-
ban, Spanyolországban, a
Krim félszigeten, Mexikó-
ban, az első világháború-
ban és Somenál és Ver-
dunnál, a második világhá-
borúban Narviknál és Bir
Hakimban, a két világhá-
ború között Marokkóban,
utáná Indokínában, Kórea-
ban és ismét Algériában
vívta meg.

Legsúlyosabb vesztesé-
gét Indokínában szenvedte
el. A légionak 131 éves
fennállása során 36 ezer
hósi halottja volt, ebből
tíz ezer a kommunista ger-
illák elleni kegyetlen har-
cokban esett el Indokína-
ban (java részük Dienbien-
piunál). Aztán jött a 8

éves algériai háború, mely-
ben a légio 2000 embert ve-
szített el.

Algériában érte a légio
legnagyobb erkölcsi kudarc
is 1961-ben, amikor a me-
nyei hangok hallották, a-
melyek halhatatlanná tét-
ték az utókor számára.
Ezt a diagnózist dr. Nevil
Laxton, világhírű orvos csé-
náta, aki tisztelbeli el-
nöke a Nemzetközi Mig-
renkutatók Szövetségének,
I. Erzsébet angol királyné-
nek is migrénje volt szerin-
te, amikor parancsot adott,
hogy kedvesét, sir Walter
Raleigh-t kivégezzék.

Dr. Nevil Laxton el-
mondta még a migrén-
kutatók londoni kongressz-
usán, hogy az ilyen tör-
ténémi diagnózisokat nem
lehet teljes biztonsággal
felállítani, de az bizonyos,
hogy a szabályszerű időköz-
zokban fellépő migrénroha-
mok hallucinációhoz vezet-
nek.

(Times, Chicago)

★

Jeanne d'Arcnak, az or-
leansi szűznek migrénje
volt, amikor azokat a meny-
nyei hangokat hallotta, a-
melyek halhatatlanná tét-
ték az utókor számára.
Ezt a diagnózist dr. Nevil
Laxton, világhírű orvos csé-
náta, aki tisztelbeli el-
nöke a Nemzetközi Mig-
renkutatók Szövetségének,
I. Erzsébet angol királyné-
nek is migrénje volt szerin-
te, amikor parancsot adott,
hogy kedvesét, sir Walter
Raleigh-t kivégezzék.

Dr. Nevil Laxton el-
mondta még a migrén-
kutatók londoni kongressz-
usán, hogy az ilyen tör-
ténémi diagnózisokat nem
lehet teljes biztonsággal
felállítani, de az bizonyos,
hogy a szabályszerű időköz-
zokban fellépő migrénroha-
mok hallucinációhoz vezet-
nek.

(Daily Mirror, London)

★

APRÓ BÖLCSESEGEK

Az „öreg” emberek elfe-
lejtik, hogy egykor ők is
hőbortos ifjak voltak, akik
nek viselkedése szíleiket
dühbe gurította.

A hintaszék a Kennedy
rendszer tökéletes szimbó-
luma: A mozgás látszatát
kelti, anélkül, hogy valaho-
vá jutna.

A hűtlenség oka nem a
megszokás, hanem a kívá-
ncsiság.

Meghitt otthonában min-
denki azt mondhatja, amit
akar, feltéve, hogy nem
várja el, hogy meg is hall-
gassák és nem is nős.

Egy férfi egyedül soha-
sem elég erős ahhoz, hogy
egy nőt elhagyjon. Ahhoz
mindig egy másik nő is
kell.

A nők nem hazudnak,
csak érdekeiket védik meg.

A hitel a gazdasági élet
legnépszerűbb intézménye,
noha ezáltal a legtöbb em-
ber katasztrófálisan eladó-
sodik.

SPORT-ABSZOLUT

Kérdés: Mi az abszolút
pesszimista mérkőzés-köz-
vetítés?

Felelet: Amikor a rádió-
riporter így kezd: Kedves
hallgatóim, az eredmény-
null-null és már csak ké-
lencven perc van hátra.

★

MÉG EGY ABSZOLUT VICC:

Kérdés: Ki az abszolút
magas ember?

Felelet: Akinek székre
kell állni, ha meg akarja
mosni a fogát.

★

Mikor Antonino Segni
professzor, Olaszország ne-
gyedik köztársasági elnöke,
hivatalosan bevonult a ró-
mai Quirinalba, 101 ágya-
lövést adtak le tiszteletére.
Taviani miniszter, aki je-
len volt az ünnepélyes ak-
tusnál, így reagált erre:

— Milyen sok láрма egy
ilyen csendes ember körül.
(Schweizer Illustrierte
Zeitung).

★

Pulco Calogeri, egy ró-
mai közműves Stradivari bol-
dog és gazdag tulajdonosá-
nak hitte magát, mikor az
apjától örökölt hegedűt,
elmosódva az „Antonius
Stradivarius Cremonensis,
Fecit Anno 1715.” felírást
fedeztet fel.

Öröme csak pár napig
tartott, mert az egyik he-
gedűszakértő még egy fel-
írást talált a hegedűn
„Made in Italy.”

(Oggi, Milánó)

A nagy tisztogatás után

Továbbra is bizonytalan Macmillan jövője

Harold Macmillan minisz-
terelnök, aki négy nap le-
forgása alatt 16 miniszter-
t megmozdított és ezáltal
végrehajtotta a modern
angol történelem legradí-
kálisabb kormány tisztoga-
tását, a múlt hét egyik
députánján — a nagy örs-
égyváltás után először —
megjelent az alsóházban.
Brilliantinnal bekennt haja
gondosan hátra volt fésül-
ve és a gardisták fekete-
piros nyakkendőjét viselte,
ami a válság jele.

Abban a pillanatban, a-
mikor belépett a terembe,
az ellenzék padosoraiból üte-
mesen kiáltottak: „Mond-
jon le, mondjon le!” Hugh
Gaitskell, a munkáspárt ve-
zére pedig bizalmatlansági
javaslatot nyújtott be. De
ami legjobban aggasztotta
a miniszterelnököt, az a
konzervatív padoskör ellen-
sége csönje volt. „Legyen
szabad gratulálnom a mi-
niszterelnöknek — mondot-
ta később Gilbert Longden
Tory-képviselő — hogy nem
vesztette el a fejét, ami-
kor körülötte hullottak a
fejek.”

„Morbid megjegyzés” —
válaszolta kitérően a mi-
niszterelnök, de másnap,
konzervatív párt parlamen-
ti csoportjának gyűlésén
Macmillan megmagyarázta,
hogy a menesztett minisz-
terek javarésze „fáradt”
volt és helyet kell szoríta-
ni a fiataloknak, friss ag-
resszív politikára van szük-
ség, „ha el akarjuk kerülni
hogy a választóközön-
ség tömegesen átpártoljon a
liberalisokhoz.”

Az új miniszterek több-
sége valóban negyvenen
aluli és a legfiatalabb kö-
zöttük Christopher Chata-
way a TV sztár és volt kö-
zvetítő bajnok, az első
atléta, aki 4 percen belül
abszolválta az egymérföldes
sikfutást. Chatawayt hely-
ettes közköztudásügyi mi-
niszternek nevezték ki.

Minden jel arra mutat,
hogy Macmillannak még
sikerülni fog a héten ma-
ga köré csoportosítani a
konzervatív képviselőket
és le fogják szavazni az el-
lenzék bizalmatlansági ja-
vaslatát. Ami korántsem
jelenti, hogy a Tory párt
nem elégedetlen Macmillan
vezetésével. Ha az ősi pó-
t választásokon a párt ismét
talajt veszít, könnyen le-
hetséges, hogy a 68 éves
Macmillan lesz a követke-
ző prominens áldozata sa-
ját ifjúsági mozgalmának.
Ezesetben minden bizony-
nyal el fogja fogadni a
főnemesi rangot, visszavo-
n a kényelmesebb Lordok
Házába és átadja a kor-
mány gyeplőjét. Valószínű
utóda az 59 éves R. A.
(Rab) Butler, akit Mac-
millan három héttel ezelőtt
miniszterelnök helyettesé-
re nevezett ki.

(Newsweek)

Négyféle turisztika - tudományos alapon

Arosa, július végén

Szerencsém volt. Éppen akkor toppantam be Arosába, amikor a svájci turista és vendégipar tartotta országos kongresszusát.

Kicsit elkéstem. Hiszen nem ezért a kongresszusért jöttem ide. Am, ha már úgyis itt voltam, hallgattam vagy másfél órát a tanácskozásokat.

Érdekes volt nagyon. Hiszen Svájcban a turisztika, az idegenforgalom, tudomány is, művészet is.

Az idegenforgalom virtuozái tartottak előadást ezen az országos összejövetelen: egyetemi tanárok, geológusok, klimatológusok, balneológusok, fürdőorvosok, állami és magánvasutak igazgatói...

És persze, szállodatulajdonosok.

Köztük sok olyan szállodás, aki mintha Sinclair Lewis egyik regényének lapjáról lépett volna az előadói pulpitusra.

Van Sinclair Lewisnek egy regénye, magyarul is megjelent „Művészek” cím alatt. Két testvér szerepel benne: egyik sikeres, sok pénzt kereső újságíró, a másik szállodás. A regényből az derül ki, hogy a két testvér közül az igazi művész nem a költő, hanem a szállodás, aki művészi fokra fejlesztette mesterségét...

Gondolom akadtak ezen az arosai kongresszuson ilyen szállodások is.

Mert szépek ezek a svájci hegyek, szépek nagyon. Én mit teremnek?

Itt tisztáztam a svájci hegyekről emberi kéz a hegy-

Irta: Jámbor Ferenc

oldalakon. Rajta soványka kaszáló egy-egy tehénnek, vagy kecskének. Később magvat hozó növény néhány csirkének, satnya zöldséges kert, pár gyümölcsfa.

Aztán a fa, amit kívágnak az erdőből...

De mennyit érnek már a rönkök „ab erdő”, ahonnan még drága pénzért le kell fuvarozni őket valamelyik fűrészbe?

Némely svájci hegyekben mai napig is oly szegények a föld munkásai, hogy jótékonyági akciók még egy évvel ezelőtt is ágyakat szedtek össze részükre svájci városokban, hogy egy-egy hegyi család minden tagjának legyen hova lehajtani a fejét, ha eljő az este.

Rossz földek... Illetőleg dehogyan...

Nincsen „rossz” föld, amint hogy nincsen „rossz” éghajlat sem.

Hiszen a természetben nincsenek erkölcsi fogalmak. A természetnek nem az a célja, hogy szolgálja az embert. Ezt csak az antropocentrikusok hitték másfélszáz évvel ezelőtt.

Az ember csak próbálja kicsikarni a természetből a szolgálatot.

Okos ember, okos nemzet olyasmint igyekszik csinálni a természetben, a természetből, amivel az adott föld, az adott klíma, legjobban tudja szolgálni őt.

Mint a svájciak. Magvak helyett nyaralókkal, téli üdülőhelyekkel szórta tele a hegyeket.

Most sovány krumpoli helyett kövér svájci frankokot és még komolyabb ame-

rikai dollárokat termelnek a „rossz” hegyeken.

Egon Ervin Kisch amerikai riportkönyvében megírta a rágógni igazi történetét.

Valahol — nem emlékszem már rá, hogy hol, talán a nyugatindiai szigeteken, volt egy amerikának egy csenevészre sikerült gumierdeje. Egyszeren gyárosnak sem kellett az ott termelt porté-á.

Dühében horkant egy nagyot az amerikai: — Nem veszitek? Majd megeszitek.

Igy találta fel mérgében a rágógni.

Nem jó a föld a svájci hegyek bűzának? Jó lesz üdülőnek.

Ahogy értettek a juhokhoz, ugyanúgy értettek most ugyanazoknak a hegyi parasztnak a fiai az idegenforgalmi iparhoz.

Hiszen Ritz, „a szállodások királya” és „a királyok szállodása” gyermekkorában még pástorfiú volt egy csöppnyi svájci hegyfaluban és a szó szoros értelmében a juhok mellett elvilágászoló karrierjére.

Ilyen tudós szállodások is vettek részt a kongresszuson.

A kongresszus résztvevői nagyon örültek a számoknak, amit az állami turisztikai hivatal főtitkára olvasott fel.

A svájci statisztikát nem hallottam, ahhoz már későn jöttem.

Az ezernyi statisztikai számból, amit hallottam, talán érdekes lesz kettő.

Franciaország lakóinak 61 százaléka, Németország lakosságának 70 százaléka tölti szabadságidejét lakóhelyétől távol.

A két ország üdülőinek és turistáinak majdnem 40 százaléka külföldön is jár az idő alatt.

Ez persze egyszerű dolog nagyon.

Hiszen Németországból, Olaszországból, Franciaországból nemcsak repülőgéppel, hanem vasúton, autón és autóbusszokon, hanem motorbiciklival, egyszerű kerékpáron, sőt gyalogszerrel is, el lehet jutni külföldre.

Ha az arab országokkal béke volna — gondoltam magamban — mialatt az idegenforgalom nemzetközi statisztikai számaikat hallgattam, milyen könnyen és mily könnyen juthatnának el izraeliek külföldre — nyáron Libanonba, télen Egyiptomba és természetesen ugyanennyi Libanonba és egyiptomi turista látogatna meg Izraelt, ami teljesen egyenlőben hozná idegenforgalmi mérlegünket.

Mig most nincs az a svájci üdülőhely — a kis Passug sem kivétel —, amely ne volna tele izraeliekkel.

Az arosai országos kongresszus legnagyobb eseménye dr. Paul Risch előadása volt.

Dr. Risch a berni egyetem kebelében működő idegenforgalmi tudományos kutatóintézet vezetője.

Ő zárta le a vitát az arosai kongresszuson igazán „nem középiskolai fokon”.

Arról folyt a vita, merre vegye az útját a svájci turisztika?

Még luxusszállodatulajdonosok is sürgették az idegenforgalom demokratizálását.

— Elfogytak a maharadzsaik — mondták —, a távol-

keleti nábobok. Balkáni milliósok nincsenek többé, amerikai milliósok sem éppen Svájcba jönnek mind annyian. Ezzel szemben milliónyi közrendű ember kel fel és indul túsára. El kell hagyni Svájcban a tradicionális utat és át kell térni a tömegturisztikára.

A tömegturisztika pauszait jelent. És tudományos pontossággal lemerített spórolás menüt: egy deka hússal, egy tányérral, egy szalvétával, egy ajtónyitogatással kevesebbet...

Risch professzor elmagyarázta, hogy a tömegturisztika nem feltétlenül, illetőleg nemcsak a gyengébb vásárlóerejű elemeket fogja egybe. Néhány év előtt Luzernben volt a nemzetközi Rotari kongresszus. Több ezer delegátus jött össze a világ különböző pontjairól, akiknek ellátása és programja tömegturisztikai alapon volt megszervezve, holott igazán nem lehet mondani, hogy a kongresszus résztvevői csekélyebb vásárlóerejű elemek voltak.

Ha a szerényebb jövedelműek tömegturisztikájára gondol a kongresszus — mondotta a professzor —, akkor a svájci idegenforgalmi iparnak forradalmi változásra kell keresztülmennie.

Még sokkal, sokkal inkább, mint a kereskedelemben és az iparban, a vendégiparban a legfőbb tétel: a személyzet. A nagy szállodáknak tehát éppúgy, mint a nagyruházaknak, át kell térniük az automatizálásra, az önkiszolgálásra.

Ez a megállapítás akkora tetszést keltett, hogy nyomban bizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányozására.

Valószínű hát, hogy az 1963-as szezonban egyes svájci luxusszállodákban bevezetik már az önkiszolgálást, vagyis az olcsóbb eljárást. Pincér nélkül, gombnyomással az ételt megkapni, egyedül a cipőt tisztítani és így tovább.

A szociális turisztika — fejezte be Risch professzor — megvalósítható egyéni módon vagy tömegűn. Nem ez a lényeg. Hanem az, hogy nem a turista viseli a költségeket, hanem valaki más. A munkaadó, vagy a szakszervezet.

Mikor a szünet alatt alkalmam volt megmondani Risch professzornak, hogy Izrael legalább a szociális turisztikában megelőzte Svájcot és az ország csaknem valamennyi állandó alkalmazottjának és munkásának hétnapi üdülését a munkaadó fizeti, nem volt meglepve. Mint alapos svájci kutató már tudta.

Sok mindenről tárgyalt még ez a kongresszus.

Például a poggyásról.

Hogy standardot kellene megállapítani, hogy egy férfi háromhetes nyaralásra hány kilo csomagot kell magával vigen és mit?

Rögtön kiderült, hogy nőkre vonatkozólag szinte lehetetlen a standardot megállapítani.

A súlyos csomag — mondta a davoisi polgármester — olyan faktorokkal hozza összeköttetésbe a olyan helyzetek elé állítja a turistát, amelyek pénzt fogyasztják és kedvét keserítik...

De mi az, hogy súlyos csomag?

Mire az egyik delegátus rávágta: — En úgy tartom, hogy turistaúton a leg súlyosabb csomag az üres pénztárca.

Tapasztalatból tudom — igazam volt.

TEL-AVIVI PILLANATKÉP

(A szerző izraeli folklor gyűjteményéből)

Irta: Kishont Ferenc

A Dizengoff gyöngyében a Kaliforniában ütem egy szál Hamburgerrel. A közérzet nem volt kellemesnek mondható. A művészkavéház összes törzsvendégei ölelkeznek, integetnek, összebugnyak, összevisszagok körülöttem, csak én ülök ott mindig egyedül és elhagyottan, mint a Bambi. Mindezeket felül a forró nyárnapokon a nadrágon kívül szoktam hordani az ingemet. Erre mit tesz a Dybuk? Egyszerre csak érzem, hogy az ingem alsó balcsücske elhúzódik tőlem. Odafordulok és ime egy jó zsido ember ül a szomszédos asztalnál és tisztogatja a szemüvegét az ingem alsó balcsücskével. Amolyan nagy, vastagkeretű szemüveg volt neki, kissé zöldes üvegekkel. Különben soha a büdös életben nem láttam ezt az uriembert. Szóval tisztogatta a szemüvegét. Kis ideig csendben voltunk és csak az üveg-törítés ütemes nesze hallatszott.

— Adoni — jegyeztem meg — mit csinál maga itt?

— Tisztogatom a szemüvegemet — felelte ő — regá.

— Miért nem tisztogatja a saját ingével?

— Be van tűrve a nadrágomba, nem látja?

Főlemelte a szemüvegét a fény felé, hogy lássa, vajon tiszták-e már az üvegek. Még nem voltak teljesen tiszták. Megpróbáltam erővel visszahúzni az ingemet, de nem hagyta:

— Hé — emelte föl hangját az uriember — májós!

— Nem akarom ezet.

— Lámá?

— Én nem ismerem uraságodat...

— Boszko — mutatkozott be szomszédom és hős adtette — nyugi.

Láttam, hogy a dolgok kedvezőtlen mederbe terelődnek. Most, hogy közelebről megismertem, még nehezebb lesz visszautastanom őtet.

— Ez — motyogtam — ez egy tiszta, új ing. Gyengus kis kifogás volt, magam is éreztem.

Már mindenki bámult bennünket, zsenáns. Boszko kihaszánlta helyzeti előnyét, miután még mindig birtokon belül volt:

— Ha nem lenne tiszta az ing, akkor nem vettem volna igénybe. Ez egy drága szemüveg, kérem. Székhá...

Adtam neki megegy menetet, de nem szivesen, tényleg.

— De nem húzni — figyelmeztettem.

— Én húzom? — így Boszko — hol húzom én? A nadrágja hátsó zsebéből kihúzott egy nagy adót napszemüveget és az végtelenül fölüngereit.

— Lo — mondtam — napszemüveget nem!

— Hohó — höröült fel Boszko — legyen olyan jó, hagyjon békén a hőbortjaival, igen?

Ekkor már nagyon ideges voltam. Meg kell értem engem is. Ugyiszólván alig ismerem Boszko, egy teljesen idegen ember, mit kell nekem odaadnia az ingemet az összes szemüvegei részére? Érdekes.

Körülnéztem. A közvélemény természetesen Boszko pártját fogta, mert engem nem bírnak. „Egoista — mondták a tekintetek — beképzeli magának, hogy az inge a legfontosabb dolog a világon. Semmilyen kollektív érzés, semmi kollektivitás, számán tudnyik a rongyival, goal nefes”.

Tisztán éreztem, hogy enyhén sárgulok és álom macacsul előretelődök:

— Lo — sziszegtem — nem hagyom többet!

— Lámá nem?

— Nem vagyok kötelez magyarázatokkal szegálni magának — mondtam keményen —, hogy jóvők én ahhoz, hogy mindenki beletörölhessen az ingembe a szemüvegét?

Ez már túl sok volt:

— Mindeki! — csattogták a körülöttem ülők. — Ki törölt meg? Csak Boszko törölt, nem? Má pitom mindenki?...

A létkör igen feszültté vált. Felálltam és lassan, provokatív mozdulatokkal tövig túrtam az ingemet a nadrágomba. Legott körülnyaldostak a megvétel hullámai, de nem törődtem vele. Jusst sem loosok Lázár a csökök lakomáján. Má pitom Lázár!

12 havi részletre

AMCOR frigidairek

azonnali szállításra is. MOSOGÁPEK — LÉGHŰTŐKESZÜLEK MINDENFÉLE GYÁRTMÁNYU RADIO GRAMOFONOK, TRANZISZTOROK nagyband árusítása.

Rádió Hár-Szináj Ltd.,

Tel-Aviv, Nachlat Benjamins 53., telefon: 63246.

Látogatás egy nagyhatalomnál

a Közöspiac központjában

A ház jelentéktelen és jellegtelen, olyan mint sok tízezerroda-épület szerte Európa nagyvárosaiban. Gondolhatná az ember, hogy valamelyik másodrendű biztosítótársulat, vagy egy olajvállalat székháza. A valóságban azonban itt lakozik világunk egyik nagyhatalma, ma még csak

egyik, de talán néhány év elteltével a legnagyobb. A hatemeletes épület ugyanis az EEC, az Európai Gazdasági Közösség székháza. Népszerűbb nyelven Európai Közöspiacnak ismerik.

Nagykövetek a Közöspiac mellett

Ha valaki túlságosan felengzőnek találná, hogy az EEC-ről mint nagyhatalomról emlékezzem meg, annak hadd juttassam eszébe, hogy a nemzetközi egyezmény szerint az EEC végrehajtó-szervezete, a Tanácsnak kilenc tagját miniszteri jogok és tisztviselőkkel illeti meg, az elnököket pedig kormányfőként kell tekinteni. Az EEC főtitviselők diplomáciai mentességgel ruházta fel az egyezmény ezeket az urak diplomáciai utlevéllel utaznak szerte a világon. A szolgálati autót és az alkalmazottakat privátoként egy külön, „EUR” feliratu rendszámotábla különbözteti meg.

Svédország, amely pedig igen takarékos külpolitikai kiadásai tekintetében, Brüsszelben egyaránt a közöspiac mellett

szelben egymástól különböző két követséget tart fenn. „Kollegám, Unger, öfelsége Baudouin, Belgium királyánál van akkreditálva, én Hallstein professzor úrnál — mondja mosolyogva báró Lagerfeld követ. Nem ő az egyetlen diplomata, akit kormánya az EEC Kommissziójához delegált, nem kevesebb, mint harminchárom ország tart fenn diplomáciai képviselőket az Európai Gazdasági Közösségnél. Harminchárom nagy követ, követ és meghatalmazott miniszter nyújtotta át megbízólevelét. Hallsteinnek, a világ kétségtelenül legnagyobb hatalmu egyetemi tanárának, több mint egy közepes nagyságú ország államfőjének szokásos. Ha más nem, úgy önmagában már ez a tény is bizonyítja, hogy az EEC nagyhatalom.

Jó bornak nem kell cégér

Az Avenue Joyeuse Embré-i épület mítsem áruval el az EEC jelentőségéről, sem kívülről, sem belülről. A ház előtt nem strázsál dísz egyenruhás őrség. Sem címer, sem felirat nem hirdeti az annyszor emlegetett Európai Szelmet, csak a bejáratnál egy igénytelen réztábla árulja el négy nyelvű szövegével, hogy ez itt az EEC főhadiszállása.

A kapun belül is minden egyszerű és puritán, még az üvegkalkációnál is kevesebb, bizonyos oldalak portás is szürke ruhát hord, nem legalább is sötétkeket, amint bankoknál szokásos. A hosszú és kopár folyosók fölött a balra homályosüvegajtók nyílnak, a géppel írt kis névtáblákon csak a nevek állnak, minden cím és rang nélkül. Az ajtókon túl az irodasobákban a lehető legegyszerűbb, modern és célszerű íróasztalok, hozzájuk tartozó székek, iratregálék, még csak egy kép a falon, egy szőnyeg a padlón sem enyhíti a meglehetősen rideg atmoszférát. Ugyanígy nem mért, tárgyilagosa a rangosabb munkatársak szobája, sőt még fogadóterme is. A nagy tanácskozóterem, amelynek zöld asztala mellett hat európai ország miniszterei szoktak dönteni 1170 millió ember gazdasági jövőjéről, csak terjedelmében, de nem berendezésében tekintve különbözik az épület többi szobájától. A zöld posztóhuzat az asztalon néhol tintafoltos és a háttérképet még az olaszosabb-osztályú kávéház sem benné vendégei elé.

Soknyelvű tisztviselők

Ebben az épületben és két további házban Brüsszel más két utcájában összesen 1930 közigazgatási, pénzügyi, szociológia és egyéb szakértő, valamint tisztviselő dolgozik: 480 német, 411 francia, 394 olasz, 372 belga, 185 holland, 75 luxemburgi és 27 „külföldi”. A belgák arányszáma egyszerűen abból adódik, hogy az EEC székhelye Brüsszelben van és így a házközelű és takarítószerkezet, a telefonoskiszáronyok és a sofőrök belgákból toborozódtak. Egyébként kinosan vigyáznak arra, hogy a mérleg el ne billenjen egyik vagy másik oldalra.

Az alkalmazás előfeltétele akadémiai vizsga és a hat ország nyelve közül legalább kettőnek tökéletes ismerete. A tisztviselőket és szakértőket az Egyesült Nemzetek munkabérlésének megfelelően fizetik, — vagyis különben. Az egyik gépirónó, akivel főnökére való várakozás közben elbeszélgettem, 380 dollárnak megfelelő havi fizetést élvez — adómentesen. Igaz, hogy a fiatal olasz leány,

melynek zöld asztala mellett hat európai ország miniszterei szoktak dönteni 1170 millió ember gazdasági jövőjéről, csak terjedelmében, de nem berendezésében tekintve különbözik az épület többi szobájától. A zöld posztóhuzat az asztalon néhol tintafoltos és a háttérképet még az olaszosabb-osztályú kávéház sem benné vendégei elé.

Amikor a hat ország gazdasági uniója csirázni kezdett, bizonyos oldalakról elhangzott a vád, hogy az egész jellegében és céljában valami katolikus összefogás. A gyanakvás alaptalan, az éral az ember az EEC székházában jártában; a külsőségek itt inkább vallanak valamiféle puritán kalvinizmusra.

A külföldi kapcsolatok osztályának főnökével való beszélgetés végén megemlíttem a ház és berendezésének szinte tiszta puritánizmusát. — Nekünk nincs szikszégtünk reprezentációra, — válaszolja. Jó bornak nem kell cégér, — idézem neki a magyar közmondást. Mosolyog. — Igen, mi itt jó bort mérünk, — állapítja meg.

Francia főnök és német helyettese

Monsieur Jean Moreau, az EEC információs osztályának vezetője, ötven körüli úr, gombyukában a becsületrend kis vörös szalagját hordja és fél arca hiányzik. A franciáknak külön kifejezésük van a háború e rokkantjaira: „Gueule cassée” — töröttpapája. Egy belga újságíró kollégától hallottam, hogy M. Moreau a háború alatt az északfranciaországi maquisardok parancsnoka volt, így szerepe a törött arcát és a becsületrendet. Folyamatosan beszélt németül, —

Irta: Hámori László

az egyik náci koncentrációs táborban tanulta. Helyettesének ugyancsak hibás az arca, a baloldalon két párhuzamos vékony seb hely szeli át. Nem háborus sérülés, valamelyik Burschenschaftban szerezhetette még a háború előtt a dekoratív „schmiss”-t. Tartásából és járásából látom, hogy legalább is főhadnagy lehetett Hitler hadseregében.

A nehéz francia partner

Apropo De Gaulle. Az EEC-ből két urral együtt lőncölünk és mi sem természetesebb, — politikáról beszélünk. Mindketten nagyon bizakodók a jövőt illetően, az Egyesült Európát illetően. Tulajdonképpen én is az vagyok, de részben, hogy információkat kapjak, részben, hogy a beszélgetés el ne akadjon a régi újságírótrükközés folyamodom és itt-ott ellentmondok. — De Gaulle az utolsó pillanatban megfurta az Európai Egyetem létesítését, a franciák nem akarnak hallani holmi szuperacionális szervezeteiről, az Európai Parlament választásait még mindig nem irták ki, — sorolom fel érveimet. — Önnek látszólag igaz van, — válaszolja az egyik euokrata — de csak látszólag. De Gaulle és a francia kormány nem azon akadémikusodik, hogy léte-süljön-e európai egyesülés, vagy sem. A viták és kétegyetlen ellenétet sem akar nekem elére állítani, a kompromisszumra mindenki hajlandó. „A demokrácia nem más, mint a kompromisszum

Ujjegyzetek

Luzern, július
Európa új arcát mutatja felénk.

Atutaztam Görögországon, láttam Olaszországot, Ausztriát, a német határokat is volt szerencsém közelebbről látni, azt kell mondjam, semmi idegenkedést velem szemben nem tapasztaltam részükrol. Ellenkezőleg: mindenütt a vendégek kijáró szívvel fogadtak, udvarias tekintet várt rám. Figyeltem az embereket és az arcokat. Kerestem a húsz év előtti európai ember tekintetét, de nem találtam sehol.

Persze más volt az, amikor vandortarisznyával a vállunkon jártuk az ország utakat, vagy a türelmes Európának voltunk alkalmazkodó állampolgárai es egészen más az, amikor Európa partjához egy izráeli hajó fedélzetén érkezünk meg.

Es tulajdonképpen ez kellene volna kezdenem. A „Theodor Herzl”-lel, a gyönyörű fehér hajóval, amely velünk a velencei kikötő mölője előtt, a többi hatalmas úszócsoda mellett — mint egyetlen az egyenlők között — lehorgonyzott a júliusi napsütésben. Négy napot töltöttünk el rajta abban a nagyúri környezetben, amelynek többet, gondolom, egyetlen hajója a világnak sem nyújthat.

Hogy a hajó minden számottevő embere magyar-zsidó, arról talán már nem is kell szót vesztegetni. A magyar-zsidók meghódították az izráeli hajózást. — Aczél kapitány mellett magyar Scheffer, a pincérek mindenható főnöke, a szoba pincérek többsége, Károly, a bár főnök, a pesti Cserei, aki az első útjukat abszolváló hajópincérek felett a haifai pincérskola részéről felügyelt.

De a Theodor Herzl, nagyúri élete mellett valami egyebet is eszembe juttatott. Azt a szimbólumot, amely életünk mögött mindentit ott van. Sokszor figyelem órákhoz, amint a végtelen hullámokat harsította s közben azokra a zsidó testvérekre gondoltam, akik ugyanezen az úton igyekeztek vagy 500 év előtt Velence felé. Nem kuszahajó és valószínűleg

tek egy kötelezvényt, aláírtak egy szerződést, akkor rigorozusan be is tartják. Nézzé meg az EEC-t. Amióta a római szerződést 1958 márciusában megkötötték, a franciák minden egyes előírását a lehető leg

korrektebb betartották, sőt a francia delegátusok sürgetik mindig, hogy az egyes intézkedésekre előírt időpontot hozzuk előbbre. Nagyrészt a franciáknak köszönhetjük, hogy a hat országban belüli vámokat eddig már ötven és nem csak harmincöt százalékkal szállítottuk le, vagyis másfél évvel előbbre tartunk, mint ahogy azt a római szerződés előírja.

Uj arcok az európai tükörben

Luzern, július
Európa új arcát mutatja felénk.

kevesebb poggyással, mint mi. Spanyolországból jöttek ócska kis dereglyéken, fél- és mentve meztelen életüket, egyebet már nem igen menthettek magukkal, remélve, hogy a nagyütközöttársaság jóvoltából annak gettójában életüket tovább tegethetik.

Es most, mi ezeken a vi-zeken, ugyanazon a tengereken, a bílszke fehér, zsidó hajó búszke utasaiként érkezünk be a hajdani gazdag Velence kikötőjébe.

Ezért mondom, hogy a Theodor Herzl nekünk nemcsak egy kényelmes luxus-hajó, hanem egyúttal szimbólum is. Európától az önálló zsidó államig az út nem látszik olyan végtelennek, mint amilyen hosszú volt az út a középkori Velencétől a Theodor Herzl-ig.

A szimbólum és ami mögötte van, az önálló zsidó támaszpont, Európában is érezteti a hatását. Még akkor is, ha arról nem beszélnek. A jeruzsálemi nagy-per indította el azt a hajszát, amely jelenleg Ausztriában és Németországban a volt náci felkutatása céljából folyik. A német államügyész esete után a nyugatnémet kormány állítólag a keletnémet hatóságokkal (!) való együttműködésre fogja rászánni magát, hogy hasonló blamázsoknak elejét vegye.

Hogy ezen a téren az erjedés Svájcban is megindult, mutatja, hogy a kormány Svájci háború alatti magatartása körül támadt eltérő vélemények tisztázására Bonjour bázei professzort egy erre vonatkozó történelmi munka megírására kérte fel. A professzornak az állami archívum minden titkos aktáját rendelkezésére bocsátják, külföldi forrásokat is igénybe vehet és jogában áll majd élő személyeket is meghallgatnia.

A látogatásnak az EEC-nél tulajdonképpen az volt a célja, hogy kiszámoljam milyen lesz majd az Egyesült Európa, amely most van születőben. A célt, meg kell vallanom, nem értem el. Semmi előjelét sem találtam annak, hogyan alakul majd ki világnézetileg, szerzetileg és politikailag az új Európa. A miniszteri bizottságban, a szakértői konciliumokon és az irodasobákban protestánsok, katolikusok és zsidók ülnek egymás mellett, konzervatívok, szociáldemokraták és liberálisok, egyesek a nemzeteken felülről szervezett megalkotását szorgalmazzák, mások a fedális megalkotást tartják célravezetőbbnek. Egyben azonban mindenkinek közös a felfogása: egyetlen vitás kérdést, egyetlen ellentétet sem akar nekem elére állítani, a kompromisszumra mindenki hajlandó. „A demokrácia nem más, mint a kompromisszum

teket nem fogadta mindig a hagyományos svájci vendégszeretettel. Ellenkezőleg: sok ezer menekült vesztette életét az áhitott svájci határ mentén, amikor már majdnem biztos rövben érezte magát.

Tudott dolog, hogy Lutz konzul magyarországi gyönyörű mentőakcióját a külügyminisztérium akkori urai, — talán a semlegeségi elv szigorú értelmezése alapján, — nagy ellenérzéssel fogadták. Tudjuk, hogy emellett sok ezerre rug azoknak a menekülteknek a száma, akiknek a svájci állam menedéket nyújtott és az eltartásukról is gondoskodott. A most megírásra kerülő történelmi munka valószínűleg ezt a kettősséget szeretné tisztázni és talán azt is reméli, hogy a mérleg a szabadságszerető svájci nép javára fog megmutatkozni.

A svájci Bundesrat aggodalmát mutatja, hogy a bázei tudós által megírt történelmi munka egyelőre csak a kormány informálására szolgál s csak később fognak dönteni annak közreadásáról. A „Zürcher Zeitung”, amely a hírt kiadásra pertraktálja, ennek ellenére is reméli, hogy a múlt nemcsak a Bundesrat tagjai „magánolvasmányául” fog szolgálni, hanem annak révén az akkori kormány és hatóságok szerepe a világ közvéleménye előtt megfelelő megvilágításba fog kerülni.

A híba ott van, hogy ezen tünetek és kormányintézkedések mellett az új náci mozgolódása Európának úgyszólván minden országában erősen érezhető.

Hogy a zsidóság hogyan viszonyul mindennez? A zsidó támaszpontok, meg az európai zürzavarhoz? Különféleképpen.

Az egyik svájci város „beszemedésének” a falán Mendelsohn komeniuti rabbinak a bíróság előtt elmondott védekezése volt ki-szövege. A vastag betűkkel nyomott, jólismert elemek által sokszorosított heber plakát címe ezt mondja: „Vérvád Izráelben.” A naiv „beszemedés-járók” nem tudják, hogy ami talán megbó-

csátható egy magát ártatlannak tartó rabbinak kint Izráelben, az megbecsáthatatlan merénylet a zsidó állammal szemben kint a galutban.

Egy másik svájci városban az egyik vallásos zsidó szülő nem engedte el kisfiát az iskolába, amikor ott Izráel ácmát-napját ünnepeleék, mert a szalmáribbe szigorúan megtiltotta, hogy a szifra-számolás gyásznapjaiban vallásos zsidók ilyenfajta ünnepeken vegyenek részt.

Mindez mellébeszélés. Védekezés az új zsidó állam tényével szemben. A zsidók többsége — az az érzésem — sokkal őszintébb álláspontot foglal el. Lelkileg mind az országokhoz tartoznak érzi magát. Fizikailag már nem annyira.

Hogy miért? Az izletek, a klíma, a megszokott kényelem és hasonlók miatt. A galut-zsidó a szerencsétlen körülmények nemigen nevelték hősi cselekedetekre.

A közepurópai zsidóság ról van szó, Olaszország, Ausztria, Németország és esetleg svájci zsidóságáról. Arról a területről, amelyről az európai zsidó tragédia beteljesülése kiindult. A nagyvárosok zsidóságán kívül a vidéken legfeljebb csak nyomokban találhatók fel. A városok zsidóságának a zsebe minden izráeli célra nyitva van, a iskolákban és a templomokban ácmát-ünnepeket tartanak, a rabbi Izráelről szónokolnak, az odaérkezett izráeli embert a leg-többször meleg szeretettel karolják fel.

Az az érzésem, az állandó pénzükerő emberek helyett egyelőre inkább chaluvezetők, katonákat és szellemi embereket kellene főleg hozzájuk küldeni. Aki hősiességéről, építéről, az ország nagy eredményeiről és szakadatlan küzdelmeiről beszélnének nekik.

Hogy öket egy hősiesség életformára tanítsák. A svájci lapok ezen a héten az európai zürzavarral kapcsolatban Zwingli-nek, a nagy svájci reformátornak a mondatát idézik: „Mutassatok végre egy hősi cselekedetet!”

Nekünk, hála Istennek, ezt a jelszót nem kell övvetlenül Zwingli-től kölcsönvennünk.

A Vigy

Gyerünk vagy dél partra. Al fehér, me július ele mi klímá veszélyes, ban kezdő Még a n dok” is j ron deluta Nálunk szezon majd a tober, n Minden kell látni, lekek tudá nek, mert rázható, I ben, de le zánval v zont, hol a második alakultak nagy rész lánknak, I elsején má új szót. Az új nagy attr fúrd. D soka el valamelyik val változ Ez nem tő A jó uszo nyei vani szemben, a jó uszók térnek a mert az u nem bírja gerrel, s e A mi főve san lejtős ugyanis a mert nem ahhoz, ho áramló, me tömeg ne hez. Ez az esendes t hullámvér Szerencs lehet lezár és a nyá napozó-és sem. Máj együtt, e körülbelül egész év magunkat kezd napo lehet elég tani — a ket szabad ni, ezalatt fordulni, e dalukat ér A napo lassan, rá ketjük. R a napsuga sító és me ha valaki re hozzász barnult v rakhoz, h teti magá nagyobb é ennek h A napsú kell ad mely ma A túlnagy telen és h lyes is azok szem ayelmiség ritkán va pozni. Ok nének leb légnék e belőlük. Minél ba annál tová A napsúit ugyanis bó

ZENELET

Visszapillantás az elmúlt évadra

Csupán alig három hét-re zártuk be a hangversenytermek kapui, hiszen augusztus közepén a nagy zenei fesztivál szőlője ismét „hadba” a fáradt muzikusokat és a fáradhatatlan közönséget...

Ezt a rövid fegyverszünetet használjuk fel egy kis mérleget csinálni az elmúlt évad fontosabb eseményeiből, távolról sem törekedvén lexikális teljességre. Ha tárgyilagosan figyeltük három nagyvárosunk zenei életét, rendkívül különböző eredményekre jutunk. Az irányzat decentralizáció. Jeruzsálem a Kol Jiszráel zenekarral és művészeivel rögtön Tel Aviv után áll a rangsorban, de még ennek a szépen fejlődő és nagyon agilis intézménynek sem sikerült a főváros hagyományos közönségét megfűtnie. Világhírű művészek Jeruzsálemi hangversenyét kellett a vendéglátó Filharmonia érdeklődés hiányában lemondania, ami igen aggasztó tünet. Ennek bizonyára mélyreható szociológiai okai vannak és ezekre vezethető vissza az is, hogy még a heti YMCA-hangversenyek, amelyeknek műsora pedig általában igen változatos és érdekes szokott lenni, sem vonzanak telt házat.

Haifa az ottani kis zenekar hősiességével folytat fennmaradásáért, de még csekélyebb mértékben még a város zenei közönségét megfűtötte, mint a jeruzsálemi zenekar. Az ottani kamarazene-egyesület évenként szép sorozatot rendez, a koncertek száma, átlagos színvonal és — látogatottsága még igen sok kívánivalót hagy hátra. A Filharmonia évi 14 műsora látszólag kielégíti Haifa zenei igényeit, s ezek az inkább társadalmi eseményszámba menő koncertek mellett „csak” zenét szolgáltató kevésbé reprezentáns hangversenyek számára már alig marad hallgatóság.

Minőségileg, mennyiségileg és társadalmilag magasan az Izráeli Filharmonikus Zenekar áll zeneéletünk élén. Főproblémája most és még inkább a jövőben: megfelelő karmesterek megszerzése. Világszerte oly hirtelenlő növekedett meg a zenekarok és operaházak száma, hogy nemcsak a kiváló karmesterek kénytelenek szünet nélkül a világ egyik részéből a másikba száguldani, hanem sokkálta jelentéktelenebb kartársaik is. Hozzájárul ehhez a világhírességhez, hogy a repülő sötét száguldó karmestereknek gyakran nincs idejük, nyugalomuk, alkalmuk műsorukat alaposan, gondosan előkészíteni, a rendelkezésre álló próbák száma elégtelen, s így nálunk a bérleti sorozat első estje olykor gyengébb próba színvonalán mozog. Mire a mű, s a karmester és zenekar együttműködése „kiérlik”, gyakran már be is fejeződik a széria. Persze ezt nem lehet általánosítani mert Filharmonia hangversenyének színvonalát általában igen magasnak mondható, de rajta kívüli okokból gyakran bekövetkezik az ellenkezője is.

A Filharmonikus Zenekar 25 éves fennállását ünnepe az elmúlt évadban és két kiváló produkcióval nyitotta meg jubileumát: Carlo Maria Giulini remek előadásában, kiváló külföldi szólisták közreműködésével.

Rossini „Egy olasz nő Algirban” operáját mutatta be, majd Josef Krips fennkölt, magasszárnyalású Beethoven Kilencedikjével tette emlékeztető esztakodalmát. Előzetesen Doráti Antal remek előadásában Bartók Béla „A kékszakállú herceg vára” c. egyfelvonásosát magyar eredetben került bemutatásra a kitűnő Ernster Dezső és Erika Wien közreműködésével, majd Frank Pelleg impozáns, nagyvonalú közreműködésével Schönberg zongoraversenyét mutatta be, s utána a karmester Csajkovszky 5. szimfóniájával igazolta nemcsak nagy koncepcióját, de sokoldalúságát is. Az évad másik magyarszámú műsora a fiatal Kertész István bemutatkozása annál is nagyobb feltűnést keltett mivel nagy szakmai tehetsége mellett elsőrendű kultúrájú muzikusnak is bizonyult, akire nagy jövő vár. Érthető, hogy rendkívül meleg fogadtatásban részesült.

A közönségnek néhány régi kedvence azonban kevésbé szerencsésen szerepelt ezidén: a mindenkor tüneményes Sergiu Celibidache mindkét műsorán önkényes, megbízhatatlan és szeszélyes produkciója okozott csalódást, a nemrégiben feltűnt, igen tehetséges, de látszólag szintén máris agyonjátszott Lorin Maazel sokkálta bágyműsoraiban szerepelt, mint bemutatkozásakor és végül Szkrovaczewski lengyel karmestertől hallottunk egy gyenge színvonalú hangversenyt. Honfitárs, Rowizki sokkálta kedvezőbb benyomást keltett, s mint egyetemes és rokonszenves egyéniség a mexikói zeneszerző karmester Carlos Chavez mutatkozott be sikeresen. Közönségünk kedvence, Charles Münch, majd Paul Kletzki és Sir John Barbirolli, a hazaiak közül George Singer, Mendi Rodán, Gary Bertini álltak igen sikeresen a Filharmonia élén.

A jubileumi évadot Josef Krips három válogatott műsora koronázta: egy Schubert műveinek és Johann Strauss keringőinek szentelt tüneményes bécsi est, egy Beethoven és Brahms műsora, az utóbbi Mindru Katz közreműködésével.

Fried Mirjam a Gadna zenekarral

Hollandiai útja előtt a Kámeri volt termében adta búcsúhangversenyét ifjújásági Gadna-zenekarunk Salom Ronly Riklis vezényletével hétfőn este. A hangversenynek szánásánál a 16 éves, budapesti születésű Fried Mirjam-Marika, Fenyves Alice tanítványának első nagyobb nyilvános fellépése volt. Mendelssohn hegedűversenyével, Smuel Askenázi óta nem tűnt fel ilyen kivételes tehetséges hegedűs nálunk, aki nemcsak bámulatos tisztán, nagyon meleg, telt, zengő tónussal és kitűnő vonóvezetéssel játszik, de aki izig-vérig muzikus. Amellett impozáns volt, milyen föltétlen biztonnággal lépett be mindenkor, hogyan érezte át és érzékelte a mű legfinomabb érzelmi mozzanatait is, s milyen temperamentummal, nagyon is izlésesen körülhatárolt lendülettel formálta mondatait. Virtuóz készsége minduntalan előbukkant, az 1. tétel kádenciájában nagyon szép arpeggióban ugyanúgy, mint a zárótétel bravúros befejezésében. Fried Mirjam-Marika külföldön is minden

désével. Krips páratlanul forró sikert aratott mindhárom műsorával.

Több hazai újdonságot mutatott be a Filharmonia: Paul Ben-Hajim nagyon tetszetős, szépen hangzó hegedűversenyét a kitűnő Cvi Zeitlin-nal, (Kertész Iván vezénylete mellett), Boskovicis új zenekari művét és átdogozott oboá versenyt (Lady Evelyn Barbirollival).

Operaházunk ezidén számos külföldi vendégénekkel emelte előadásainak színvonalát. Közöttük Jean Madeira, a Metropolitan Opera kiváló altistája két szerepében, mint Delila és Carmen maradandó emléket állított művészetének. Az évad kimagasló eseménye: Puccini „Turandot”-jának bemutatója igen szép kivitelben, Georg Singer és Páldi Ernő kitűnő vezetésével. Edis de Philippe mozgalmas rendezésében.

Rendkívüli sikert aratott a „Kamarazene-Egyesület” évvégi sorozata főképp korszerű művekkel, melyek századunk vezető zenei irányait és azok képviselőit voltak hivatva bemutatni, Gary Bertini, Frank Pelleg és Salom Ronly Riklis vezényletével s részben közreműködésével.

A Kol-Jiszráel, jeruzsálemi rádiózenekarunk az elmúlt évadban nagy fejlődésről tett bizonyosságot minden tekintetben, s több nagyszabású új mű bemutatásával mutatta ki törekvését, hogy magas hivatásának megfeleljen. A Jeruzsálemben bemutatott „Pészach-oratórium” Paul Desautel, Max Brod szövegére, a Michel Tippett kantátája „Korunk gyermeke” (Rjtán Lusztiggal), majd Taube alatt szintén Tel-Avivban egy szép Mozart-est, s végül Mordechaj Szefer részben elektronikus oratóriuma emelkedett ki. A keddi YMCA-koncertek keretében Frank Pelleg első ízben játszotta Sztravinszky „Capriccio”-jának zongorasólamát — Lengyel Vera pedig Bartók I. zongoraversenyét mutatta be Izráelben G. Singer vezényletével.

Kiváló külföldi szólisták is léptek fel a Filharmonia vendégeiként, köztük: Forrester, Victoria de Los Angeles, Ernster Dezső (ének), Claudio Arrau és Clifford Curzon (zongora) és számosan mások.

Eseményekben gazdag zenés évad volt, oly gazdag, hogy néhány kimagasló mozzanatot voltam képes csupán megemlíteni.

bizonynal oly méltánylásban részesül majd, mint ezúttal viharosan ünneplő közönsége részéről. Riklis nagy megértéssel kísérte. Az est másik nagy meglepetése a kitűnően hangzó zenekar volt, mely úgy a „Bűvös vadász”-nyitányban, mint a szünet után előadott holland szerző, Ton de Leeuw „Plutos” szvitjében kitűnő formát mutatott. Ezt a vidám, kedves népies, szarkasztikus, humoros, jól hangszerezett ötletes szvitet ifjú muzikusaink a vendéglátók iránti hódolatuk jeléül viszik magukkal és adják elő. Riklis szép munkát végzett kitűnő betanításukkal! Jó utat és sok sikert!

Pataki László

HABIMA H
Tel-Aviv, szombat, aug. 4.
APHRODITE SZIGETE
A kisteremben
KEZDETBE

IZRAELI OPERA
Szombat, aug. 4., este 8.30
SAMSON ÉS DELILA

... SZÍNHÁZ ...

Habima: Börésit (Kezdetben)

Nemzeti színházunknak, a Habimának régi terve valósult meg, amikor két hét előtt megnyitotta kis-termet és épület hátsó, felső részén. Ez a terem kamaraszínházként fog szerepelni és jobbra kísérleti darabokat fognak benne előadni.

Az izléses, kellemes, intím teremben felavató előadásaként Aharon Meged nek egy háromfelvonásos paródiáját adták elő „Kezdetben” címmel.

A darab Adám és Éva történetéről szól. Boldogságukról a gyönyörű Eden kertben, kiütésükéről és halálukról.

Távol a tnáchi verziótól a szerző modern-primitív módon gyurja össze, szellemes paródiává a világtelentés és modern beatnik-világunk formáit. A központi figura Éva, a kacér, szórakoztató, türelmetlen nő — minden rossz forrása —, aki unatkozik az Edenkertben. A kigyó perzse a csinos gavallér, aki nek könnyű dolga lesz. A Jóisten, a „kert őre”, ked-

két fiú, Káin és Ábel megjelenése feltétlenül színebbé teszi a darabot.

A környezet nagyon szép: színek, fák, virágok, mafdrcsicsergés, majd modern lakás, színes csobutorkal platinaszőke nő, stb. Arje Návon ismét művészes, hangulati díszleteket tervezett.

A játék igen jó, (rendező Amnon Kabacsnik). Lea

Lea König

König, aki alig egy és fél éve van az országban, csodálatosan beleléte magát a nyelvés és művészművész nehezségeibe és mint gyakorlott, vátik művésznő játsza Éva szerepét, a fiatal, szeszélyes, „örök Évát”, majd a házias, öregedő Éva-nyát és végül a platinaszőke, modern szelburdi menyasszonyt.

Adámot Buchwald alakítja, a kissé infantilis, de kedves, jóindulatú Adám után a középkorú, házépítő apát, majd az öreg Adámot, meggyőzően, mindhárom kornak megfelelően.

A csábító gavallér Klatzkin, aki fiatal színész meg szegényítő üdéséggel és mozgékonyassággal játsza szerepét.

Káin és Ábel szerepében E. Dávid és N. Azikri megfelelő jó játékot nyújtanak Jehosua Bertonov fehér ruhájában, nyugodt, szép játékaival tiszteletreméltó „Öreg” alakit.

Aharon Meged határozottan kellemes, szórakoztató estét nyújt paródiájával, amely méltó helyet foglal majd el az izráeli darabok sorában.

Gil-Gil bábszínház: Nasradin

Közel egy éve alakult meg Révész Endre szobrász bábszínháza. Az első, kísérleti műsorán — amiről annakidején megemlékeztünk — Aladin lámpájának története szerepelt, szép eredménnyel: hetvenyole előadást tartottak.

Az új műsort szélesebb alapokra helyezték: Godik impresszáriára bízták a szervezést, aki ismert szakértelmével bizonyára a lehető legjobb eredményt fogja elérni. Az előadások már ennek a jegyében indulnak, amennyiben azt a kitűnő ötletet valósították meg, hogy a Járkon folyó „kikötőjében” horgonyzó Pireusz hajó fedélzetén tartják a tel-avivi előadásokat.

Az aztán más lapra tartozik, hogy gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt csalódást okozott, hogy a hajó egyhelyben áll és nem a hajókázás közben folyik az előadás.

De a műsor kedves és szórakoztató, úgyhogy nem sokára mindenki elfelejti az első perc csalódását, mert a Járkon hullámai helyett az Ezeregyéjszaka csodái ringatják a gyerek nézősereget. A derűs keleti mese, a mókacsinaló Nasradinról szól, aki már kisfiú korában ötletességről, ravasszágáról és jószívéről volt híres. A szegényeket segíti, a gonoszt elgáncsolja. Mindenütt jelen van. ha szükség van rá, áruházban, számárháton, tudós-

UJ JIDDIS OPERETSZÍNHÁZ: DUSZ CHAZENDL

A jiddis operett és vígjáték színház igazgatósága az ördögös tehetségű és népszerű szubrett-prímadonna, Lya Sterlinget költötte le a pazar humorú színpadi játék, a DUSZ CHAZENDL főszerepére.

A nagy melegre való tekintettel választotta a könnyű, kacagató, fülbemászó melódiákkal fűszerezett darabot a színház igazgatósága.

Sterling Lya eseményszámba menő alakítást nyújt ebben a parádés szerepben, de nem kevesebbet nyújtanak az előadás többi művészei sem: a remek zenekar Marcell Kreisler vezénylese mellett.

A jiddis színpad legjobb crói fogtak össze — nem hiába. A nyári színházi szezon legnagyobb sikerét varázsolják a közönség elé. Aki megnézi a DUSZ CHAZENDL-t — a nyár hátralévő részét könnyebben viseli majd, mert a ragyogó jiddis vígjáték emlékeztet a színházi élmény marad.

A közönség szívébe zárja — és össze sem felejtí el — a DUSZ CHAZENDL primadonnáját, Lya Sterlinget és a kitűnő együtt-

Atképzett fodrászok

Husz veterán haifai borbély a napokban szakmát változtatott. Iletve egy hathónapos atképző tanfolyam sikeres befejezése után eszentel nem férfi, hanem női fejeket vesznek ollujuk alá. A borbélyok kijelentették, hogy a férfi fejek nyírásában már nincs fantázia (értsd: üzlet). „A régi klienseink lassan elköltöznek, kihálnak, vagy — ami borbély szempontból legalább olyan baj — megkopaszodnak”, — panaszkodják. Ezzel szemben a nők mindig hajlandók egy kis vagyont költeni a frizurájukra.

Operettszínház Bajadér

Kálmán Imre operettje 3 felvonásban, 17 ritűl 50 legjobb színművész és énekes egy színpadon!

★
CHOLON
péntek, aug. 3.
Armon

★
TEL-AVIV
szombat, aug. 4.
Mugrábi, 7 és 9.15

★
KFAR-WABURG
hétfő, aug. 6.

★
Jegyek a jegyirodáknak és este a pénztárnál

10-ik UTOLSÓ HÉT ORIASI SIKER!
JUDITH KRONENFELD
AZ
„URKE NACHALNIK”
című vígjátékban
MAX MORISSON közreműködésével

Péntek aug. 3. GIVAT OLGA	Szombat aug. 4. TEL-AVIV ZOA 7.15, 9.30	Vasárnap aug. 5. KIRJAT- GAT	Hétfő aug. 6. BÁT-JAM
------------------------------------	--	---------------------------------------	-----------------------------

Figyelem! Aug. 10. péntek NAHARIA Hod: DOSZ CHUPE KLÁJD premier

Haifai mozik műsora:

ARMON — TRÓJAI HABORU
ACMON — RAPSZODIA
GAL-OR — SVEJK, A JÓ KATONA
ORION — A RHODOSI KOLOSSZUS
MAY — VELETLEN TALALKOZÁS
AMFITEATRUM — AZ ÖRDÖG NEM ALSZIK
RON — 13. WEST STREET

ISTENKERESŐK A KÁRPATOK ALATT

A CHASZIDIZMUS REGÉNYE

IRTA: SCHÖN DEZSŐ

31.

Az udvar végén lévő kis kunyhóban nagy sürgős forgás volt. Reb Zálmen Lájb életének utolsó éveiben egy kis mikvét épített ott, azzal a céllal, hogy azt egyetlenegy esetben — elhunyt szigeti rabbi temetése alkalmával használják... Ezt a szertartást, a halott rabbi megfűrésztését hat ember végezte: a hívek és tanítványok legkiválóbbjai. Mindnyájan olyan emberek voltak, akiknek vallásos életmódjához parányi kifogás sem fért. A szertartás végeztével ezek az emberek gratuláltak az új rabbinak. A temetés után ők nyújtották át az első kvitlit. Ez utóbbi jelentőségében felért a világi fejedelmek koronázásával.

Reb Jánkev Glück nagy hírrel jött a beszemedrisbe.

— Tudjátok — ujságolta lihegve —, reb Kálmen nem akarja... Gyalázat! Beesületemre mondom, nem akarja. Nem mondja azt, hogy a rabbi személye ellen van kifogása, csak ragaszkodik az alapszabályokhoz.

— Mi van azokban az alapszabályokban? — vette közbe Lájb Krecsester.

Látom, reb Lájb, hogy maga semmiről sem tud. Azokban az alapszabályokban, amelyekről Reb Kálmen beszél, először is az van, hogy rabbi-választáshoz a lakosság öszszszavazatának háromnegyede szükséges. Most már érti, hogy mire célzott a rebincsik? De ez nem elég neki, arról is beszél, hogy nem minden zsidónak van szavazata. A választás eredményét eszerint a szavazatok minősége döntené el... „Rov binjen...” De majd ellátjuk a baját... Bármilyen történjék is — mondta az imént apósom — reb Lipe lesz a mi rabbinak. A kanszisz-t (az akceptáló-levelet) eddig erre szidó már aláírta. Új alapszabályokat csinálunk, reb Icik Reich is lejön a temetésre.

— Reb Icik Reich? — kérdezte Lájb Krecsester és hitetlenül csóválta a fejét.

— Igen, reb Icik Reich... Na, mit szól hozzá?

— Akkor egészen nyugodt vagyok — adta válasza Lájb Krecsester. — Már azt hittem, hogy a végén még máchilajke lesz a dologból.

A beszélgetést Náchmen, a sámesz bejelentése szakította meg. A sámesz kihirdette, hogy azonnal menjen át mindenki a nagytemplomba, mert a rabbi végrendeletét fogják felolvasni.

A chaszidok felcibélődtek. A nagytemplomba azonban csak a fiatalabbak bírtak bejutni, illetve azok, akik ököllel vágta maguknak utat. A nagytemplom zsúfolva volt. A szószéken reb Mojse Árje Freund állott, sápadt és izgatott volt. Hűséges munkatársa, reb Neftule Halpert állott mellette. Reb Mojse Árje intett a kezével, a templomba elült a zaj, majd döngő hangon kezdte:

— Jeszajmim hojnu vén av, árvák lettünk, itt hagyott bennünket apánk... Olyan nyáj lett a gyülekezetünk, amelyet elhagyott a pásztora... Itthagytott bennünket és elment örökre szemünkfénye, büszkeségünk, koronánk...

Hangja elcsuklott a sirástól. Minden sarokból feltört a zokogás.

— Drága testvéreim — folytatta reb Mojse Árje Freund —, azért hívtunk most egybe benneteket, hogy felolvassuk előttem drága rabbin végrendeletét. Arról szól, hogy fogadjuk el azokat az alapszabályokat, amelyeket ő is helyesnek talált. Most felolvasom szíri-szóra az ő szent kézírását:

„Azok az alapszabályok, amelyeket elétek tesszek, az én bejegyzésemmel és az én egyenes utasításomra készültek. Meghitt emberem készítette el azokat, ezért helyesek, igazak és jóra valóak. És kérek mindenkit, kinek szívét az istenfélelem érinti, írja alá azokat és adjon segílykezet hozzá, hogy ezeket végre lehessen hajtani. Mert ezek az alapszabályok a bástyái annak a hatalmas, bevehetetlen várnak, amelyre az öszszszidóságnak általában és a

mi városunk zsidóságának különösen szüksége van. Ezért, testvéreim és barátaim, kérve-kérlek benneteket, ne csináljatok különálló csoportokat, ne idézzetek elő háborúskodást, hanem mindannyian egyöntetűen és egyhangulag fogadjátok el ezeket az alapszabályokat, amelyek az én kifejezett óhajomra készültek. Bizonyosságul saját kézjeggyemmel látam el ezeket. Hűséges, szerető barátotok: Jekisziel Jehide Teitelbaum”.

— Ezt írta a mi rabbinak — mondta reb Mojse Árje Freund, miután felézett a kezében tartott papírlapból. Majd így folytatta:

— Szent prófétánk azt mondja, „bechi bucha láhajléch”, azt kell megsiratni, aki örökre eltávozik közülünk és nem maradnak gyermekei, hogy megkezdett művét tovább folytassák. De a mi rabbinak gyermekeket hagyott maga után, olyan kiváló embereket, akik a zsidóság díszai és büszkeségei. Szeretett rabbinak utolsó, szent óhaja, amit halála előtt közölt velem, az volt, hogy fiát, reb Lipele-t, a jelenlegi técsői rabbit válasszuk meg az ő helyére. Reb Lipele kanszisz-ját már majdnem mindenki aláírta. S azok, akik még nem írták alá, most pótolhatják. Az a kérdés, elfogadjuk-e a rabbi jóváhagyásával készült alapszabályokat, vagy sem?

Reb Mojse Árje Freund szavait a nagytemplom népe döngő „jehi” és „mázelov” kiáltással fogadta. A mizrách-falnál reb Kálmen Kánán állott. Intett, hogy mondani akar valamit. Replikálni akart, vagy talán felvilágosítást akart adni Freund szavaihoz. Tehetetlenül hadonászott kezeivel, mert a tömeg szívaiba elnyomta a hangját. Ivek és ceruzák kerültek elő, a tömeg a templomudvaron széteszlott és az emberek azon versengtek, hogy ki jusson hozzá hamarabban a nagy micvéhez. Mindannyian odakanyarították nevéket az alapszabályok alá, az eihalt rabbi utolsó akarata szerint.

Reb Mose Árje Freund lejött a szószékről és reb Kálmen Kánán mellé került. Az öreg reb Kálmen, a Kánán-dinasztia feje, a máramarosi zsidó-nábob tájékozott a tehetetlen dühtől. Egész testében remegett, amikor Freund felé dobta a gyilkos szót:

— Merénylet!

Reb Mose Árje úgy tett, mintha csak most, ebben a pillanatban vette volna észre reb Kálment. Mélyen az öreg chaszid szemébe nézett, egy pillanatra hallgatott, mintha a hatást akarná fokozni, aztán nyugodtan mondta:

— Azt hittem, hogy nem minden kohanita mérge ember...

Reb Kálmen ingerülten válaszolt:

— Nekünk vannak alapszabályaink... Az elmúlt pészáchkor a közgyűlés elfogadta azokat az alapszabályokat és egyenesen a minisztériumba küldték fel jóváhagyás végett. En voltam az elnöke annak a tizenegy tagú bizottságnak, amely ezeket az alapszabályokat megszerkesztette. Hogyan kerülhetett sor új alapszabályokra?

— A minisztérium visszaküldte az előzőket... Kifogásolták azokat...

— Hol van az erről szóló levelezés?

— Meg van minden... De azért most mégsem vesződhettünk ilyesmivel, hiszen a rabbinak temetjük. Legyen nyugodt, reb Kálmen, ez volt az ő akaratja is... Láthatja egyébként a végrendeletből.

— A rabbi sose akarta rituális kérdésekben elismerni a pesti Központi Iroda fennhatóságát. Ezt maga is nagyon jól tudja... Visszaemlékezhet rá, mennyire kapacitálta őt reb Icik Reich, amikor hitközségünk megalakulása volt napirenden. A rabbi nem írhatott ilyesmit. Ez a végrendelet hamis! — kiáltotta reb Kálmen.

— Csodálkozom magán — reb Kálmen — válaszolta reb Mojse Árje nyugodtan —, hogy ilyen kritikusi időkben, amikor a Tórárt annyi oldalról fenyegeti a veszély, ilyen könnyelmű kijelentéseket tesz... Nem gondolja, hogy most inkább van szükség összetartásra, mint bármikor?

— Én csak az igazságot akarom... Addig nem választhatunk rabbit, amíg nincsenek jóváhagyott alapszabályaink.

— De vannak tagjaink által elfogadott alapszabályaink, amelyeket a Központi Iroda segítségével fogunk approbáltatni. Reb Lipele pedig, hát igen, reb Lipele a jelen pillanatban már Sziget rabbija...

— Meglátjuk — mondta reb Kálmen vészjósló hangon.

— Meglátjuk — hagyta rá reb Mojse Árje.

Közben a templomudvarra értek. Itt jelentették reb Mojse Árjenak, hogy megérkezett a főispán és kondoleálni akar. Reb Mojse Árje utat vágott magának a tömegben és a rabbiak felé indult. Reb Kálmen dohogva ment haza.

A rabbiak udvarán már nem lehetett mozogni, az emberek egymás hegyén-hátán állottak. A rabbi szobája, az úgynevezett „elkerl” jajsztól volt hangos. A rabbi gyermekei és unokái kezeiket tördelték és sírtak. A keskeny udvarról az emberek beszorultak a beszemedrisbe és itt várták a szertartás megkezdését.

A beszemedrisben „Tikuné Zohár”-t mondtak. Azok, akik lócához tudtak jutni, egy sarokban ültek és meséltek. Új, színes és megkapó legendákat szöttek. Az volt a hívek érzése, hogy most, miután a rabbi meghalt a ténykedése a múlté lett, szerénysége és nagysága nyíltan leleplezhető.

— Amikor a kolera pusztított — mesélték az egyik sarokban —, a rabbi azt mondta, hogy aki az ő arcvonásait maga elé képzei, az megmenekül a bajtól. Történt pedig akkor, hogy a szarvasszói sakter éjszakának idején látta a rabbit, amint egy hatalmas alakot üldözött és kikergette a városból... A szörnyű látomástól a sakter elájult. A rabbi magához térítette a saktert és lelkére kötötte, hogy az esetről senkinek se szóljon. Pár nappal ez előtt derült ki véletlenül a dolog...

Meséltek a técsői bócheréről, akit megmentett a haláltól. A bócher, aki egyébként nem is volt chaszid hajlamokkal megáldva, nagybetegen feküdt. Egy éjszaka már a végét járta, mert fent az egekben kimondták fölötte a marasztaló ítéletet. Az ítélet nem volt még jogerős, mert a fentiek úgy döntöttek, hogy előbb kikérk egy földi bét-din véleményét is. A dolog a rabbi elé került és ő felmentette a bócher. A marasztaló ítéletet megsemmisítette és a bócher életben maradt.

Új, lélegzetelállítóan érdekes, soha nem hallott legendák keltek szárnyra. Az egyik rabbi család esodaszalagjáról szólt, amelynek egyik végét tóratekereshez, a másik végét vajudó asszonyok betegágyához erősítik. Volt egy, amely az örököt kámaákról szólt, amelyek megvédnek tűzvész, patkánypusztítás és járványos gyermekbetegségekkel szemben. Reb Zálmen Lájb alakját a legendák fátyolos, rózsaszínű köde kezdte bevonnani.

A mesét megszakították. Lájb Krecsester újabb hírt hozott:

— Reb Kálmen kijelentette, hogy nem akarja a técsői rabbit.

A hallgatók elszörnyülködtek. Vajon milyen gonosz szellem szállta meg reb Kálment, hogy feirug egy ilyen érdemdús múltat? Vajon mi bírta rá ezt az öreg chaszidot arra, hogy lelkét kárhozatra szánja? S még mielőtt megtalálták volna a megfelelő választ, Lájb Krecsester ontotta magából a friss szenzációkat.

— A városban úgy hírlik, hogy a sógorát, reb Jidele Modernt szeretné a rabbiszékebe ültetni. A rabbi előre látta ezt, ezért reb Lipele kanszisz-já számára még életében gyűjtötte az aláírásokat. Persze, reb Lipele hallani sem akart arról, hogy ő, aki a rabbinak mégcsak nem is legidősebb fia, apja utódja legyen a szigeti trónon. Egy ízben, amikor a rabbi kérte, hogy üljön a székre és magyarázza a Tórárt, így rimánkodott az apjának: „Kérlek, apám, ebből harcok lesznek, én pedig nyugodtan akarok élni... Szívesebben eszem a száraz kenyeret Técsőn, ahol békében élek, semhogy Szigetere jöjjelek harcot folytatni”. A rabbi azonban az apajogi gezerá erejével ráparancsolt. „Fogadj szót nekem, fiam, mondta a rabbi, mert csak így járunk jól. Te is, meg én is, úgy ezen, mint a másvilágon.”

„Gyerekek — jegyezte meg akkor a cadik — ti csak magatokra gondoltok, de velem nem törődik senki. Miattam senki sem akar áldozatot hozni. Tudjátok, amikor én valakinek az érdekében imádkoztam, a „segítség gyökeréhez” nyúltam, hogy célj érjek és az illetőnek az óhajtott segítséget eljuttassam. Most pedig, amikor rólam van szó, senki sem akar segítséget nyújtani.”

Akkor vállalta el reb Lipele a szigeti rabbiszéket.

Lájb Krecsester szavait egy bócher egészítette ki.

— Biztos forrásból tudom — mondta —, hogy ez a Teitelbaum-család rendeltetése: minden időben van ellenzéke. A végén azonban legyőzik a gonosz cinkosát, a „szitre áchre”-t. A rabbi választása is azért esett reb Lipele-re, mert ő harcias embernek született. Nevének kezdőbetűi is ezt árulják el: „Chájlil” (harcias ember), Chánánjá Jom-tov Lipe...

(Folytatása vasárnap)

Kirját-Motzkinban
kora reggel hához kapja

— előfizetési áron —

UJ KELET

ha előfizet megbízottunknál:

Goldmann Alex, nagytemplom mellett.

Telefon: 71767.

A zsidókérdés amerikai változata

Két hír a nyugati félteke két részéből. Az egyik: Délamerikában megrendült a zsidók eddigi biztonsága a sorozatos politikai válságok és a neonáci fokozódó aktivitása folytán. A másik: az Egyesült Államok milliomasainak 20 százaléka zsidó — állapítja meg egy statisztikai közlemény New Yorkból.

Az új antiszemita hullám, mely Argentínában, Uruguayban és más délamerikai országban tombol, az Eichmann-per, illetve az európai zsidóság hátrahátrélt hőhírjének kivégzése után tört ki. Hasonló „spontán” kitörések voltak Olaszországban, sőt Angliában is neofasizisták és neonáci részéről. De sem a római gettóban, sem a londoni Trafalgar-téren lezajlott incidenseknek általában senki sem tulajdonít komoly jelentőséget, bár mint tüneti jelenségek nem érdektelenség a háború utáni kor társadalmi és lélektani figyelő számára.

Más megítélés alá esnek a délamerikai kilengések. S az első kérdés, ami itt felvetődik az, hogy valóban a jeruzsálemi per váltotta-e ki az oitani neonáci támadásait a zsidók ellen, vagy csak lendületet adott olyan tényezőknek, amelyek a délamerikai helyi viszonyokba gyökereznek?

Nem egészen aaptalan a feltevés, hogy Eichmann barátai, délamerikai menekültek élvező német náciújtársak aktív szerepet a zsidóellenes atrocitások provokálásában és szervezésében. De ha igaz is volna ez a verzió, nem meríti ki a teljes igazságot és nem magyarázza meg a szóbanforgó tevékenység viszonylagos sikerét Argentínában és más délamerikai országban. Hiszen maguk a támadók helyi fiatalok és nem német menekültek. S mert nem idegen elemek követik el az antiszemita hőstetteket, bizonyos mértékű „jóakaratot” élveznek a helyi közvélemény és a rendőrség részéről.

Mindez emlékeztet valamire.

A két világháború közötti Lengyelországra, Romániára, Magyarországra és Balkán-államokra.

Bár rengeteg különbség választja el a két világot és a két korszakot, de a tüneti alap csaknem ugyanaz. Korrupt államok, féldemokráciák és fél-diktatúrák, félig feudális és félig kapitalista elemekből összeálló gazdaság, faluból városba özönlő proletariátus, kizsákmányolás és lázongás, politikai terror és antiszemitizmus.

Van egy törvényszerűség az újkor zsidó történelmében. A feudalizmus és kapitalizmus közötti átmenet kezdeti fázisában lévő országok és világrészek vonzóak, hívják a zsidókat, alkalmat és lehetőséget nyújtanak nekik kereskedelem, ipar és minden egyéb szabadfoglalkozás fejlesztésére. A szóbanforgó átmenet későbbi fázisában azonban fokozódik a fejlődésükben elmaradt tömegek nyomása a hatalomra, az uralkodó osztályokra — és a zsidókra. Antiszemita kilengések kísérik a politikai, társadalmi és gazdasági változásokat. Ez a modern antiszemitizmus közismert menetrendje.

A mai Délamerika hasonló társadalmi és politikai erjedésben van, mint a melyben Kelet-Európa és a Balkán-államok voltak a háza és főleg a harmad-

Irta: Danzig Hillél

cas években. Fasiszta és kommunista elemek szítják az erjedést. A kommunista inspiráció közvetlen forrása azonban nem Moszkva, hanem Kuba — Castro forradalma. A fasiszta hajlamokra és irányzatokra viszont kétségtelenül jelentős befolyást gyakorol az az európai emigráció, mely Hitler és Mussolini összeomlott birodalmából özönlött Délamerikába a háború után.

De nem ez az egyetlen fasiszta hatóerő ma Délamerikában. A helyi katonai körökben, a középosztály és a kispolgárság berkeiben is dúlnak a fasiszta hajlamok. Csakhogy eddig nem öltöttek antiszemita köntöst és jelleget.

A legutóbbi antiszemita fordulat, Argentínában, Uruguayban, Braziliában stb., egyik kinövésének annak az ádáz küzdelemnek, amely ezekben az országokban a jobb- és baloldali forradalmi csoportok és a „régirezsim” bástyáit védő erők között dúl. Az egyre terjeszkedő jobboldali erők között fokozódik a neonáci aktivitása és befolyása. A hatóságok magatartása velük szemben elnézős, vagy tehetetlenséget árul el.

Az eredmény: a zsidók eddigi biztonságának megrendülése. A zsidó ifjúság is érzékenyen reagál erre és nemcsak zsidó becsille-

tének megvédésére kész, hanem az alijja gondolatával is komolyabban foglalkozik, mint eddig. Mindehhez pedig tudni kell, hogy ennek a délamerikai ifjúságnak a köréből rekrutálódott az egyetlen önkéntes chálucialijja az európai zsidóság pusztulása és chálucikádereinek az összeomlása óta. Nem kis része volt ennek a számszerűleg nem nagy, de minőségileg elsőrendű chálucialijjának a Negev nyugati határtelepüléseinek kiépítésében és hősi védelmében az elmúlt 20 év alatt.

Olyan zsidóság köréből jött ez az ifjúsági alijja, amelynek gazdasági helyzete ma is jó, szilárd. A délamerikai zsidók általában jómódúak — de nem dollármilliomosok.

A valóban „nagy” gazdaságok között a háború előtti Európában sem volt sok zsidó. Ebből a szempontból messze van a délamerikai zsidóság az északamerikai zsidók pozíciójától.

Azok a zsidó milliomasok, akik az Egyesült Államok özsziomlósainak husz százalékat alkotják, az amerikai nemzeti jövedelem hat százalékát tekintik magukénak. Holott az Egyesült Államok özsziomlétsége keretében csak három százalék a zsidó lakosság.

Ez a zsidó gazdasági és anyagi jólét csúcsa, a zsidó galut és szétszórás történetében!

Magyar-zsidó karrierek:

Máramarostól — Cipruson keresztül a gálili ugarig

Irta: Gálili G. Ervin

Szerencsétlenség lenne rószemről, ha már az első napokban tervekről beszélnék. Ezt hagyjuk későbbre, amikor valami már megvalósul belőlük. Egyelőre csak annyit, hogy a víz a földhiány legyőzését tartom elsőszámu problémának. Ha ezeket sikerül megoldanunk, megvalósíthatjuk az ültetvényekkel kapcsolatos központi tervet...

Ezeket a szavakat mondotta múlt év decemberében Steinmetz-Sámir Méir, pár nappal azután, hogy a Szochnut telepítési osztálya gálili igazgatójává nevezte ki.

Alkor megkért, hogy adjak számára pár hónapot, amíg nyilatkozhat. Most, hét hónappal később ismét felkerestem.

Hivatali szobájában a falat teljesen befedő két hatalmas térkép között találjuk Samir-Steinmetz igazgatót. A fennhatósága alá tartozó 52 település egy valószínű birodalmat képez. E birodalom térképével találkozok a látogató Samir szobájában. Az egyik térkép a gálili hegyvidék legújabb telepítését, Kurazimot, míg a másik az ország egész vízhalozatát jelzi.

Mindkét térkép mögött tengernyi munka, terv, pénz, s sok-sok elgondolás van. Kurazim-kibuc létesítése, a Gálili vízhalozatának kiépítése áll jelenleg a Szochnut gálili telepítési osztálya tervezésének homlokterében.

KEVÉS A TAPASZTALAT

Kezdjük talán a — fájóbb — vízproblémánál — mondja Samir. Ugyanis víz az élető lelke a gazdaságnak. Ennek pedig nagy hiányát érezzük. Miután az államalapításkor a gálili gazdaságot még gyereklépben jartak, természetesen gazdálkodás tradíció nem maradt rájuk. Sok országos népség részében kevés 500

KURAZIM

Elgondolásokban a méreteiben nem kisebb terv az ősi Kurazim életre keltése. A Jordánnak a Kineretbe folyásánál pár hónappal ez előtt felállított település csupán az első fázisa annak a grandiózus tervnek, melyet Kurazimnak neveznek.

Ginoszar völgyétől Ros Pináz terül el az a földszív, melyen a következő pár évben egy mezőgazdasági mintatelepítést építenek fel. Ugy nemzetgazdasági, mint nemzetvédelmi szempontból egyforma fontos ez az új telepítés.

Kurazim a maga nemében egyedülálló klímával rendelkezik: 400 méteres magassági távolság van a település alsó s felső része között. Ez a maga nemében egyedülálló terepviszony képe csak arra, hogy párszáz méteres körzetben nyári és téli zöldséget, gyümölcsöt, virágokat s növényeket felváltva adjon. Ennek az óriási lehetőségnek a felfedezése serkentette a Szochnut telepítési osztályát a tervszerű gazdálkodás gondolatára Kurazim körzetében. Ugyan Kurazimot nemcsak egy kis földrajzi pontra akarják korlátozni, hanem azt egy négy falura osztandó s családok százaival benépesítendő gálili földművelési központként tervezik.

A természetadta, szinte korlátlan lehetőséget, amely a klíma sokrétűségéből mutatkozik, szakszerű gazdálkodás mellett, sok-sok munkanapra, azt pedig pénzre lehet váltani. Amikor az ország egyéb részében csak a szőlő és a rózsa számíthatnak nagy sikeres.

De vajon jó ez a zsidóknak, jövőendő biztonságuk gyermekeik és unokáik jövője szempontjából?

A zsidó gazdasági és anyagi jólét csúcsa sohasem volt a zsidó biztonság csúcsa a galutban, a legszabadabb, a legdemokratikusabb galutban sem. S a zsidó vagyon biztonságára és a zsidó jólét tartosságára sohasem mérvadó a konjunktúra. A döntő próbakö ebből a szempontból: a válság. Hogyan állja meg helyét a zsidó pozíció általános gazdasági, politikai, vagy társadalmi válság viharában.

Evek óta tartó konjunktúrában juttat az északamerikai zsidóság mai gazdasági csúcspozíciójához. De a zsidó milliomasok magas aránya a dollár birodalmában, veszélyessé válhat az egész amerikai zsidóság pozíciójára és jövőjére nézve — komoly gazdasági, vagy politikai-biztonsági válság esetén. S mi a garancia arra, hogy a szédítő ütemben fejlődő és technológiai téren az oroszokkal versengő amerikai neokapitalizmus a jövőben is vértveze lesz ilyen válságok veszélyével szemben?

A délamerikai zsidók válaszüthoz értek és Izrael állama kell, hogy hozzásegítse őket a zsidó sors bonnyodalmából való természetes kiút — a rendezett alijja útjának megtalálásához. De ahogy az Egyesült Államok számára nem közömbös, ami ma Latin-Amerikában történik, úgy az északamerikai zsidók se lehetnek közömbösebbek délamerikai testvéreik gondjai és problémái iránt. Bennük is fel kellene, hogy ébredjen a választás gondolatát saját jövőjük perspektívájában.

Írók és könyvek

FRANCOISE SAGAN, amint végetérnek gondolja üszülött fiával, két filmben is közre fog működni: az egyikben mint szerző,

a másikban mint színésznő.

Az író már dolgozik a „Landru” című film szcenárióján és párbeszédein. A filmet Claude Chabrol, az „új hullám” egyik legismertebb személyisége rendezi és a tömeggyilkos Landru életét viszi filmre.

Ezután Sagan egy nagynevű elődje, Colette szerpét fogja játszani, illetve a nagy író nő ifjúkori figuráját eleveníti meg a vásznon.

WILLIAM L. SHIRERS könyve, „A Harmadik Birodalom tüdőöklése és bukása”, amely hatalmas sikert ért el az egész világon és a legjobb könyvek tartják, amelyet valaha is irtak a hitleri Németországról, most zsebkönyv formájában is megjelenik a new-yorki Fawcett kiadónál. Shirer olyan honoráriumot kap tanulmányáért, amelyet még bestseller regények szerzői sem kaptak zsebkönyvkiadásért: kerek négysszáz ezer dollárt.

BERNARD BUFFET, a divatos párizsi festő felesége, Annabel, aki a festőnek harminc képét szerepel modellként a közeljövőben jelenteti meg első regényét. A könyv egy fiatal ember karrierjét mondja el, aki már gyermekkorában elhatározta, hogy gazdag lesz és következetesen keresztül is viszi a tervét.

FÖLD 1000 CSALÁD RÉSZÉRE

Kurazim jelenlegi állása mellett mintegy ezer dunám föld van művelhető állapotban. Az előzetes terv szerint sokszorosára lehet emelni a művelhető területet, ahol 800—900 családot lehet majd letelepíteni. Ebből — a tervek szerint — 300 családot mezőgazdaságban, 300 családot ipari munkálatoknál, míg további 200 családot különböző szolgáltatásokban helyeznének el. A közel ezer családnak elhelyezése négy faluban történne, amelyek a Kurazim-körzetet alkotnák.

Az iparban elhelyezendő munkások számára egy ipari központba tömörítendő kisebb üzemeket állítanak fel, amelyek a körzet s vidékének ipari szükségleteit lesznek hivatva előállítani.

A mezőgazdasági szektornak külön szerencséje, hogy az öntöző-vízet részben a Kineretből, részben pedig a Jordánból — természetesen finomítás által — kapják. A Jordán víze 50 méterrel Kurazim felett folyik, a Kineret pedig 212 méterrel alatta terül el.

A már fentebb említett sokrétű éghajlat révén paradicsomot, paprikát, hagymát, chacilmet, szőlőt, sárga, valamint korai őszibarackot és diót lehetne exportra termelni. Belső piacra pedig: uborkát, tököt és babot. Virágok közül a gladiósa s a rózsa számíthatnak nagy sikeres.

MARC SAPORTA írta ez év legeredetibb könyvét. Az „Egyes számú kompozíció”, amely most jelent meg Párizsban, nem összefűzött könyvalakban, hanem kártyák formájában jelenik meg. Az egyes lapokat össze kell keverni és a véletlen sorrendjében olvasni. Azután újra össze lehet keverni és más sorrendben olvasni és így a végtelenségig. Minden alkalommal teljesen megváltozik a cselekmény. Elektromos agyak segítségével próbálják megállapítani, hogy hányféle variáció lehetséges.

MICKEY ROONEY, az egykori híres gyermekszínész, aki jelenleg súlyos anyagi nehézségekkel küzd, közreadta emlékeit.

ILJA EHRENBURG előadást tartott John Steinbeck amerikai íróról és egyebek közt ezt mondta: „Oroszországban az írók nem ismerik a népet, de a nép ismeri az írókat, Amerikában a nép nem ismeri az írókat, de az írók ismerik a népet.”

RAOUL SALAN többek között a „Strogoff” című regény szerzője, aki ellen újabb per készül, mert de Gaulle mindennél a fejét akarja, a börtönben elkezdte írni önéletrajzát amely három kötetben a Fayard kiadónál fog megjelenni. Az első kötetben a tábornok egy másik tábornokkal, de Gaulle-val való levélváltását is közre fogja adni.

ADOLF EICHMANN börtönlelkésze, William Hull, felajánlotta több amerikai kiadónak könyvét, amelynek címe „Beszélgetéseim Eichmannal.”

VICTOR HUGO „A tenger munkássai” című regényéből készített filmet Hollywoodban szélesvásznú és színesen, egy amerikai producer.

Mint szubtrópusi klímán menterem itt a fekete olíva, avokádó, mandarin, datolya, banán s borsalm. Külön említésre méltó a könyvek legelője, amely kitűnő minőségű fogva komoly bázist jelenthet a szarvasmarha tenyésztésnek.

Ilyen lehetőségek alapján készíti el Méir Samir a Kurazim-körzet tervét, amelynek megvalósítása esetén a Kineret nyugati csúcsa kének, valamint Felső Gálili délnyugati részének mezőgazdasági képe teljesen megváltozna.

TISZTELTETŐSÉGEK KARRIERE

Ennek a nagyszámú terveknek szolgálataiba állítja most minden erejét a 36 éves Samir-Steinmetz, aki tizennégy évvel ezelőtt érkezett az országba — Cipruson keresztül — Máramarostól.

Alijjára előtt a tengeren Ovéd Hacioniban dolgozott, majd alijja után a jeruzsálemi hegyekben az erdélyiek által alapított Sores mosárvhoz csatlakozott. Később magyar-zsidó felsőgálili Sár Jásuv szövetkezeti falu pénztárvokaként működött.

A Szochnutban azonban fontos felelőskört kapott, évekig a gálili körzet igazgatójaként működött, s a múlt év decemberében került vezető beosztásba. Ma már lehetetlen a Gálili jövőendő arulatáról írni, az ő nevének említése nélkül.

A 60 éves Grosz Ezra

A Bár Ilán egyetem latin tanára

Írta: Gervai Sándor

Bécsben született 1902-ben. Édesapja fiatalon halt meg. Ö Győrben nevelkedett. Középiskolai tanulmányait az ottani Bencés-rend gimnáziumában végezte és ott szerette meg a latin nyelvet és irodalmat annyira, hogy tanítását egyik életcéljének választotta.

Egyetemi éveit Bécsben töltötte. Akkor Chajesz rabbi szemináriumában találkozott azok a fiatalok, akik a zsidóságnak nemzeti állama keretében való újjászülésének gondolatáért lelkesedtek. Chajesz hatására a héber nyelvnek a szerelmese és terjesztője lett.

A tanári oklevél megszerzése után, a debreceni zsidó gimnáziumban kapott állást. Három tantárgy oktatását vállalta. A héber, német és latin nyelvek tanításával bízták meg. Előzőleg azonban a debreceni Tiszta István Egyetemen újra vizsgázni kellett. Akkor írta nagyszabású tanulmányát „A császárkultusz a Talmudban és a Midrásban” címmel. Ennek a kéziratát, éppen ezekben a napokban küldte el a debreceni Egyetem Jeruzsálembe, a Héber Egyetem kérésére.

A debreceni zsidó gimnázium szellemét Kardos Albert, Kardos László és Kardos Pál határozták meg. Mindhármán tiszteletet és megbecsülést vívtak ki maguknak munkásságukkal a magyar irodalomtörténet művelői körében.

Grosz Ezra ilyen légkörben kezdte meg hebraizáló munkáját a gimnázium tanulói körében. Az ő javára írható, hogy a „kálvinista

Rómában” a héber nyelv az imakönyvek mellett „ifjú szívekben”, illetőleg ajkain élt tovább.

Nem a pusztában kiáltónak szava sorsára jutott Grosz Ezra hebraizáló munkája. Nem könyvekkel tört előre. A szíve nyitotta meg előtte az utat. A hüllőli szerénység és szolgálat jegyében végzett nevelőmunkáját nemcsak a szülők, hanem a diákjai is méltányolták. Az iskolapadokban teremtette meg a héber irodalom közönségét.

Grosz Ezra, Iséthi-Mannheim Mórlar, Hitler hatalomra jutása idején heber-magyar szótárt és nyelvtant jelentetett meg. Valami egészen meglepő dolog történt: A szótár az utolsó példányig elfogyott.

Érdekes, hogy Grosz Ezrának hasonló nevű utódja akad — itt, Izraelben, a szótárfanatikus Grosz Eliezer személyében.

A Közérdekű Munkaszolgálat Kiegészítő Parancsnokságán nem feledkeztek meg Grosz Ezráról sem. De abban a pillanatban, hogy a „kincstári szerelvény” beszolgáltatta, — tovább folytatta munkáját. Ösztönzésére, Kardos Pál fordításában megjelent Jozsef Klausnernek, modern héber írókról, költőkről szóló műve. Olvasókban nem volt hiány...

Ö bábáskodott Kardos László „Modern Héber Költők Anthológiája” megszületésénél. Ö sugalmazta Bianit „Hámátnid”-jának al-bumalakban, Adler Miklós

szent látomásokat éreztető fámetszeteivel. Kardos L. fordításában, igen szomorú időkben, való megjelentetését.

A háború után, Budapesten, a Bérkocsis-utcai híres pirostégás épületben megszervezte a „Tarbut” gimnáziumot a munkási Spigel testvérek segítségével. Hébernyelvű iskolát igazgatótt, amelynek növendékei az általános ifjúsági felvonulások alkalmával, kékfelhér zászlóval, héber énekeket dalolva, meneteltek a magyar főváros utcáin.

Természetes dolog volt, hogy Izrael Allama megszületése után, itt akarta folytatni az életét. Hiszen sok-sok diákja, éppen az ő hebraizáló nevelése hatása alatt, telepedett le az országban.

Izraelben úgy érezte, nem a hebraizálás az ő feledata. Az egyetemes humanizmus szemlélet megismertetni az ifjúsággal, — ezt látta pedagógusi hivatásának. Boldogan fogadta tehát a Bar-Ilan Egyetem meghívását a latin tanszékre.

Grosz tanár úr, harminc esztendővel ezelőtt, egy alkalommal ezt a latin közmondást adta fel leckének az ötödik gimnazistáinak: „Quem dii oderunt, paedagogem fecerunt”. (Akit az istenek gyűlölnék, pedagógussá tesznek.) Ez a mondás a görög rabszolgatanítók keserves életét tükrözte vissza. A 60-ik születésnapját számontartó magyar-zsidó közvélemény azonban úgy véli, hogy aki népet nemzeti gondolkodásra nevelt, — az Isten kegyeltje.

SZOVJETUNIO

Dimsic kinevezése

Az ötvenes évek közepén, amikor Nikita Chruscsev eltávolította a zsidókat a Kreml vezérkarából, barátságosan magatartását azzal magyarázta, hogy a zsidók zsidó vezető pozícióban és az oroszok már megérték arra, hogy saját maguk vegyék kezükbe a nemzetgazdaság irányítását. „Igazam van, Lazar Moizejevics?” kérdezte egyben Nikita miniszterelnökhelyettesét francia politikusok jelenlétében. Az egyes számú orosz zsidó hímzett-hámozott egy darabig, végülis kinyögte: „Helyes”. Néhány hónappal később Lazar Moizejevics Kaganovicsnak, mint pártellenes clemnek kiadták az útját és Chruscsev nem-zsidókat bízt meg az állam sokrétű gazdasági problémáinak megoldásával. A „Gosplan” a szovjet nemzetgazdaság legfőbb tervező hivatalának élén gyors egymásutánban négy igazgató követte egymást. Chruscsev mind a négyet elbocsátotta és a múlt héten egy zsidót, Veniamin E. Dimsicet nevezte ki a hivatal élére.

Dimsic, 52 éves, zömök termetű, kerekarú gépészmérnök, ragyogó tervező, aki kivételes energiával rendelkezik. Ezáltal másodszor nyujtanak lehetőséget neki, hogy belélegezze a Kreml belső szanktumának ritkított légkörét.

Néhány éven keresztül Dimsic helyettes iparfejlesztési miniszter volt de Chruscsev 1957 évi decentralizációs kampánya során elvesztette állását és az indiai Bhlai porába és hőségébe küldték ki, ahol felépített egy acélüzemet. Amikor két évvel később visszatért Moszkvába, a Gosplan tervezőhivatal igazgatóhelyettese lett Vladimir N. Novikov alatt. A múlt héten történt átszervezés során Novikovot a Comecon állandó szovjet képviselőjévé nevezték ki. (A Comecon a kommunista tömb gazdasági koordináló tanácsa, melynek főfeladata megakadályozni az európai Közöspiac térdhódítását.)

Dimsic monumentális feladatot kapott a hazafronton. Neki kell gyakorlatilag végrehajtania Niki-

ta Chruscsev ambiciózus programját, amely a nehézipar évi 12 százalékos növekedését írja elő az élelmiszerek és a fogyasztási cikkek termelésének felfokozásával, hogy kielégítse az orosz nép étvágyát a jobb élet után, amit Nikita Szergejevics oly gyakran megígért nekik.

A múlt héten közzétett szovjet kimutatás szerint az 1962 év első hat hónapjának ipari termelése 10 százalékkal haladja meg az előző évit. Egyidejűleg azonban hanyatlás mutatkozik a mezőgazdasági termelés terén és különösen a hús, tej, és vaj-kvóták maradtak mélyen várakozás alatt. A kazaksztáni szűz földek, amelyeknek az ország magtermelésének 20-25 százalékát kellene produkálnia, a rossz tervezés az idén ismét katasztrofális eredményekkel fenyeget. Julius 1-én, egy hónappal az aratási határidő előtt, 35 ezer kombájnaratógép és 25 ezer kaszálógép rozsdásodott a földeken — alkatrészek hiányában. „Elvtársak — írta a Pravda — rövid az idő. Nem szabad megismételniük az előző évek hibáit.”

Dimsic legsürgősebb feladata tehát územbe állítani a traktorokat, ha nem akarja, hogy megint el-küldjék Indiába acélkohókat építeni. (Newsweek)

A Reuter távirati iroda szülőháza

A Reuter hírtgyűnőség elhatározta, hogy reuterárá fogja a nyugá-németországi Aachen város központjában lévő öreg házat, ahol 1850-ben Paul Julius Reuter egy postagalamb segítségével megkezdte a világ első hírtgyűnőségének munkásságát. Erre a kicsiny galambra, amelyet a Reuter-ház tetejéről engedtek útjára több mint száz évvel ezelőtt, hárult az a feladat, hogy hézagpótló szerepet töltsön be a távirószolgálatban, mely annakidején bizony elég hányosan működött Aachen és Brüsszel között. A Reuter-házban ma vendéglátó működik.

A remetekert rejtélye

(Folytatás a 12-ik oldalról) el is helyezte a maga preparát hagymáit.

A hatás azonban nulla. A vakond hozzá se nyul a konyhahagymához. Majd boldog lesz, amikor ő alulról szagolja a lilomot és annak és a többi pompázó virágnak a hagymáját érezheti. Alles was gut und teuer. A míg a készlet tart delikateszben, rá se köp a cérnával drótozott konyhahagymára, amely neki az első pillanattól fogva gyű-nus volt.

A legokosabb, ha visszatérek a régi módszerhez, amely nem gyilkol, csak távol tart. A gumicsövet a szilvafa alatt felfedezett nyílásba illeszttem és erősen folytatam a vizet. A viz folyik reggel, folyik este az első napon. Folyik reggel este másnap. A kicsiny lyukacska lehetetlen vízmennyiségeket nyel el. Ezt csak jóval később tudom meg igazán, amikor hozzák a vízszámlát és külön a bűntétét a pazarlásért. De még előbb is megtudom az eredményt. Bronja átjön harmadnap hajnalban és lelkezdve újságolja, hogy az ő kertjünkben, amely a harmadik szomszédságban van, forrás tört fel a fölből, valóságos gejzír. A férje, Aser, jelenteni készül az esetet a Mekorotnak és a házas telkeket itt

tízszerez áron sajátítja majd ki a vízhatóság.

A lilom és a gladiola időnye elmúlt, egyelőre csend van a remetekertben. Aser és Bronja telkét nem sajátította ki az országos vízhatóság, de most ők pocskélik a vizet, miután a vakond az ő kertjünkben etablizta magát. Míg a galommal várjuk, hogy amennyiben sikerül kivándoroltatni a vakondokat, vajon tovább vándorol északnyugat felé, vagy visszatér-e hozzánk. Itt jó megépített lakást hagyott, bogarakkal, férgelkkel, egerrel és széles folyosórendszerrel, amely mint Bronjájék szökőkútja bizonyítja a harmadik-negyedik kertig ér el.

Ha netán visszajön és a lakásban már más chafarperetet talál, egyszerűbben intézik el a dolgot. Egy-másnak esnek és aki erősebb, megesz a másikat. A vakond remetetermeszti nem tőr meg más remetét dominiumában. En ugyanezt persze nem tehetem. Nem ehetem meg földalatti remetétársamat, bármennyire is egyszerűistenem ezzel az egész ügyet. Chananja szigorúan megintett, hogy a Tóra előírásai és a Sulchán Aruch szabályai szerint az ondok élvezete tilos.

Kedves Olvasó! Ezt a kereskedelmi jellegű rovatot a ZARKOR-iroda közli. Címünk: Tel-Aviv, POB 2874. (Magyarul beszélünk, levelezünk.) Telefon: 31677.

Szerencsés utat — a Citour-iroda utján

Miért utaznak az emberek? A kérdés helyesen így hangzik: manapság miért utaznak az emberek? Hiszen máskor is utaztak, de ma az utazás szervesen hozzátartozik az életünkhöz, mindennapi igényt elégít ki, s ezt világosan érzik, tudja az is, aki ma még nem utazik. Miért? Mert ma in a nap ő is utra kel, lélekben ő is csomagol.

Mindenki csomagol. A Citour-iroda kellemes csomagolást és jó utat kíván valamennyi utasának — és leendő utasának — s dr. Fried Imre, az iroda vezetője szívesen áll a magyar zsidó publikum rendelkezésére, — már az utiterv homályos körvonalainak megrajzolásában is — és utána, az utazás minden szakaszában.

Van új a Nap alatt — a strandon...

Ne tessék türelmetlenül lapozgatni a naptárt, a nagy melegnek még korántsem jutottunk a végére. Jelentős vigasz, hogy a hőség szezonja egybeesik a hosszú strand-szezonnal, amelynek egyik fontos, nélkülözhetetlen fogyasztási cikke a nap-olaj és krém. Van új a nap alatt az izraeli strandon, ugyanis az Ec Házajit-gyár Napfürdő — „Ambát semes” néven új, a tudomány legújabb eredményeit felhasználó nyári krémeket hozott forgalomba. Mit tud az új krém? Csak annyit, hogy gondosan megszűri a fékevesztett

Gyakran előfordul, — mondja, — hogy az utasok külföldről, táviratilag kérnek tanácsot, intervenciót, valuta-forrásokat a Citour-irodától, érdemes tehát az uti-notesz első lapjára fel-

Legrégibb ház — legújabb emléktárgyak...

A Herzl utca 16. szám alatti házról azt tartja a vatic-köztudat, hogy a város legrégebb emeletes-háza. Ennek a magas házának a legmagasabb emeletén dolgozik huszonkét esztendeje Rosenfeld Cvi bordsz-mű-üzeme, a szakma rangidőse az izraeli piacon.

Belső és külső exportra termelnek ebben az üzembn, ugyanis jónéhány országba exportálnak — éppen tegnap indult egy szá-

lygezni a címet: Citour, Tel-Aviv, Brenner-utca 2. Tel.: 67959.

Egyéni és társasutazások megszervezésének minden csínját-bínját ajánlatos megtanácskozni az irodával, amelyről egyébként azt kell megjegyeznünk, hogy egyre népszerűbb intézmény a magyar jisuv körében. Hovatovább nemcsak utazni, de itthonmaradni sem lehet a Citour megterülő-sével...

litmány Helsinkibe és Szingaporeba, — de hiszen az izraeli piacon is elsősorban a külföldi turisták vásárolják a szebbnél-szebb ékszerdobozokat, neszeszereket, puder, manikűr és varródobozokat, valamint az ötletes és praktikus ajándéktárgyak gazdag választékát. Az üzem a minőség és a maradéktalanul kiváló kivétel biztosítása érdekében úgy rendezkedett be, hogy minden munka-folyamatot maguk végeznek, még a fém-munkákat is. Szeretnük volna megtudni, hogy napjaink hölgy-közönsége a börből vagy a műanyagból készült emléktárgyakat vásárolja-e szívesebben?

— A vita még nem dőlt el — hangzik az információ — pedig bennünket nagyon érdekelne a hölgyek végső állásfoglalása. De ki tudja azt kívánni?

Addig is, — minden dobozt és ajándéktárgyat le-gyártunk börből is és plasztikból is. Mert a nők lelki-világát ismerni kell...

A Fényszóró-rovatot a „Zarkor”-iroda közli.

talán tud... ol alijj... év. A... meg min... tian fin... al ejti... nit mond... om, miről

tilalmas?... ó kitérő... Tóra elő... szabad en... Suichán... sem sza... t az állat... negrágott... tról be-

amely... k fel... hagyja... rperet... keperget... ja profé... nevezi... ert ez a... a gyil... sa. Távo... ng nem

ldotta a... annyit... és amely... ottan itt... előtt. A... lyre fel... net, egé... fel se... volt sze... kerthen... a pázsit... róla a... finoman... elszór... a lyuk... zősével... A va... húzódt... letére, a... A szom... most ép... itenek... yfurással... ebben fu... vonult a... seny elő... tabilizált... dett be... ek szute... gyökerei

e tudjuk... ly hagy... ja, virá... és gyü... veszélybe... mszédok... z ukrán... meg... et, ami... a turást... pával és... atot. Az... avarodik... tem. A... elháritom... önmükö... l, amely... elsiül. A... bb mód... is akná... tésre da... kézeledő... lattomos... nyemre... ról van

szomszéd... at ad át... okat egy... belsejébe... vala ősz... asba he... a bestia... Hiába... remeté... virágot... ber nem... ma nem... Medicik... gkeverő... téné már

Walter Winterbottom, a ki 16 évig vezette az angol labdarúgás ügyét, lemondott az állásáról. Helyét október elsején fogják betölteni. Olyan állást vállalt, amely kizárja, hogy a labdarúgással intenzíven foglalkozzék.

A DZSAKARTAI KÜLDÖTTSEGEK Végleg döntött az olimpiai bizottság és a „dzsakartai bizottság” arról, hogy kik fogják képviselni Izrael színeit Dzsakartában, az Ázsiai Játékokon. A névsort már elküldték. A névsort már elküldték. A névsort már elküldték.

A DZSAKARTAI KÜLDÖTTSEGEK Végleg döntött az olimpiai bizottság és a „dzsakartai bizottság” arról, hogy kik fogják képviselni Izrael színeit Dzsakartában, az Ázsiai Játékokon. A névsort már elküldték. A névsort már elküldték. A névsort már elküldték.

Ellopott francia titkok alapján készültek az egyiptomi rakéták

Azok a német mérnökök, akik Franciaországban dolgoztak, magukkal vitték a gyártási tervek másolatait Kairóba — Mit mond a bonni szövívő?

Bonn. (DFP). — Senmi-
féle nyugatnémet miniszter-
ium, vagy hivatalos intéz-
mény nem vesz részt olyan
államok fegyveriparában,
amelyek nem tartoznak a
NATO-hoz. — közölte teg-
nap a bonni kormány szó-
vivője azokra a hírekre vá-
laszolja, hogy a nyugat-
német tudósok közreműköd-
tek az egyiptomi rakéták
készítésében. A szövívő
márammelletti kihangsúlyoz-
ta, hogy minden németnek
joga van, mint magánem-
bernek, külföldön dolgozni.
Nem tudják, hogy hány
nyugatnémet technikus ir-
ta alá szerződést Egyiptom-
mal, de bizonyos körök ál-
tal említték számok kétség-
kívül túlzottak. Néhány né-
met tudóst, akik állami tá-
mogatóban részesültek inté-
zetben dolgoztak, 1961-ben
azonnal elbocsátották, mi-
folytatás

— jegyzi meg gúnyosan a
párisi lap.
A legfurcsább az egész
történetben az, hogy né-
hány francia mérnök küllö-
nösen tartotta a német
kollegák viselkedését és er-
re figyelmeztette is a labo-
ratoriumok igazgatóját,
az pedig a biztonsági ható-
ságokat. Ezek azonban tré-
fálkoztak a figyelmezteté-
sek felett és tiltakoztak az
ellen, hogy idegenek be-
tisztítsák az orrukat az ő dolguk-
ba, amelyhez ők jobban ér-
tenek, mint akármilyen
mérnökemberek. „Ki kell
hangsúlyozni — írja a heti-
lap, — hogy olyan francia

mérnök, akit a szakszerve-
zeti tevékenység, vagy bal-
oldaliság legkisebb gyanu-
jával illetnek, nem is gon-
dolhat arra, hogy dolgozhat
ezeknek a rakétáknak az
építésében, amelyek titkát
ilyen előzékenyen kiszogál-
tatják Nasszernek.”
Bizonyos, hogy nem lehet
ezeket a rakétákat az oro-
szok vagy az amerikaiak
birtokában levő hasonló
fegyverekkel összehasonli-
tani. Történelmelettől raké-
tákról van szó, de a törté-
net mégis elég szép ahhoz,
hogy szegénybe hozza nem-
zeti titkaink szigorú őreit
— írja a La Canard En-
chainée.

Rendszeresen fosztogatta a csomagokat a fel-avivi posta egyik hordárja

Több szobát töltött meg a tolvaj lakásán talált konfekció

Hosszas megfigyelés és
nyomozás után a fel-avivi
rendőrség letartóztatta a
főposta csomagosztályának
egyik hordárját, aki az
utóbbi hónapokban rend-
szeresen fosztogatta azo-
kat a ruhaneműket tartal-
mazó csomagokat, amely-
ket a konfekciósüzemek és
varrodák küldtek divatru-
zületek címére. A nyomozás
a károsult varrodák tu-
lajdonosainak feljelentésére
indult meg és a szálak vé-
gül is Micha Machluf 50
éves hordárhoz vezettek.

aki a Szalame mábárában
lakik. A tolvaj hordár la-
kásán megtartott házkuta-
tás során 5000 font értékű
férfi, női és gyermekruhát
találtak.
A lopott ruhaneműt, a-
melynek egy részét a varro-
dák tulajdonosai már fel-
ismerték, bevitték a kerü-
leti főkapitányságra, ahol
több szobát töltöttek meg.
Micha Machlufot tegnap
állították Ch. Steinberg tel-
avivi járásbíró elé, aki tíz-
napos vizsgálati fogsgot
rendelt el ellene.

Az izraeli művészcsoport nagy sikere Helsinkiben

Nechama Haendel és a jemeni táncsoport szereplését viharos elismeréssel fogadta a közönség

Helsinki. (TIM, ATT,
PNB). — A nemzetközi if-
júsági fesztivál izraeli mű-
vészcsoportjainak szerdán
rendkívül zsúfolt, izgalmas
és sikeres napja volt. Dél-
után a kanadai és mongol,
este pedig a koreai, szov-
jet és finn csoportokkal
együtt léptek fel. Az iz-
raeliek minden alkalom-
mal rendkívül melegen fo-
gadta a közönség és egy-
két számat meg kellett is-
mételnök. A legnagyobb
sikere Nechama Haendel
énekesnőnek és a jemenita
táncosoknak volt.
A délutáni fellépéstük
óriási sátorban volt, ame-
lyet zsúfolásig megtöltött
a közönség. A harmincöt-
perces műsorban népi és
modern táncok és Sofia
Lidgi énekszámát szerepel-
tek. A három dal közül az
egyik finn nyelvű volt, ami

nagy hatást keltett a hall-
gatóság körében. A közö-
ségnek főleg nyolc izraeli
fiú táncszáma tetszett, a-
melyet megismételtek.
Az esti műsor, amelyet a
sportcsarnokban tartottak,
csoportharcra kezdődött,
majd néhány szótáncos és
kisebb táncsoport fellépé-
se következett. Nechama
Haendel három éneket sze-
replott, saját gitárkíséreté-
vel és ismétlést kérték tőle.
Adott még egy számat és
bár a közönség tombolás
tovább tartott, a zsúfolt
műsor miatt Nechama
Haendel nem tudott még
egy éneket előadni. Hasonló
sikere volt a jemeni tánc-
soportnak is.
Nechama Haendel részt
vett a nemzetközi műdal-
versenyen és bejutott a döntő-
be.

Natanja városa társasüzeletet csinál a Goldmüntz-muzeumból

A rossz helyen épült múzeum átadásán kívül tíz dunám földdel és a befektetések tíz százalékával vess részt a hadügyminisztérium üdülőházi tervében

Natanja. (Az Új Kelet
tudósítójától). — A késő
éjszakai órákba nyúló vi-
haros ülésen tárgyalta Na-
tanja város pénzügyi bizott-
sága a boldogtalan Gold-
müntz-muzeum sorsát el-
döntő szerződés ügyét. A
koalícióhoz tartozó bizott-
sági tagok és az ellenzék
heves vitát folytattak a vá-
ros és a hadügyminisztéri-
um között 99 évre meg-
kötendő szerződés felől,
amely szerint Natanja vá-
rosa átengedi a hadügymi-
nisztériumnak a 7 dunám
állami telken épült és még
be nem fejezett múzeum-
épületet, és ugyanakkor
még 10 dunám telket ajánl
fel a város tulajdonát ké-
pező telkekből további épít-
kezések számára. A had-
ügyminisztérium átveszi a
muzeum épületét és 1 mil-
ió 250 ezer font befekté-
téssel üdülőházat és hang-
versenytermet épít, fel-
használva a múzeum jelen-
legi épületét is. A szerző-
dés szerint Natanja városa
a telék értéke és az építke-
zésbe befektetendő 10 szá-

zalékos részesedés ellen-
ben, amely nem haladhat-
ja meg a negyedmillió fon-
tot, társként venne részt
az üdülőtelep kihasználá-
sában. A múzeum jelenlegi
művészeti anyagát, — ké-
pek, szobrok, metszetek, —
a felépítendő, illetve átala-
kítandó épület keleti szár-
nyában őriznék és nem ad-
nák át a jeruzsálemi Bec-
jel múzeumnak, mint ahogy
eredetileg tervebe vették.
Az ellenzéki bizottsági
tagok éles bírálatban ré-
szesítették a szerződés-
tervezetét. „Egyszer már el-
követtek azt a hibát. —
hangoztatták, hogy meg
nem felel helyre építették
a múzeumot. Ne kövessük
el a második hibát, hogy
társként megvünk be egy
olyan vállalkozásba, ame-
lyet, ha az megfelelő, a vá-
ros egyedül is megvalósít-
hat.”
A szótöbbséggel mégis
jóváhagyott szerződés vé-
gsofok a városi tanács
elő kerül és az dönt majd
az Immár tengeri kigyóvá
növekedett ügyben.

Zichron Ködosim Szentek Emlékezete

A szentekről Nátán Áhá-
ron Moskovits emlekezik
meg, a fiú, az unoka, aki
Jeruzsálemben, a szent vá-
rosban állított nekik em-
léket. Ezeket a szenteket
nem csupán a gázkamra,
a kidus Hásém avatta
szentté, ezek már szentek
voltak anélkül is, ők saját
magukat avatták szentek-
ké, a gázkemencék legfel-
jebb csak fokozták a szent-
ségüket. A legtöbbjüket is-
merjük, ha nem őket, az
apjukat, a nagypapjukat, a
dedapjukat. A nevéket meg
se kel mondani, elég, ha
a működési helyüket meg-
említjük, már tudja min-
denki, hogy kiről van szó,
a magyar zsidóság nagy-
jairól, büszkeségeiről, szent-
jeiről: Balkán, Csenger,
Gálszécs, Hegyaljámád, Al-
más. És emlekezünk, sóhaj-
tunk, könnyet törölünk.

ra azzal, hogy erről a
könyvről megemlékezem,
hadd áldozzak én is egy
kőnyvátalozatot az emléke-
zés oltárán, hadd hasítson
bele a fájdalom a szívem-
be, amidőn a szentek em-
lékezetének a könyvét al-
olvasom.
Vegyék meg, kérem, a
Moskovits könyvét. A fiú
az unoka, Nátán Áron Mos-
kovits is megérdemli, de
különösen az előzők, a
Moskovitsok, a Reinitzok,
a Wertheimerek, a Wiene-
rek, a Zlocsovi Mágid, a
wormai Rokáchok. Tegyük
őa Jahrzeitjeink napján a
Jahrzeit-mécses mellé, hogy
ezeknek a szenteknek ká-
puzató fényes ragyogja be
még jobban a mi mártir-
jainkat.

Aktad persze bőven kü-
lföldi is közöttük. De is-
merjük azokat is, a tudá-
suk, a jámborságuk, a
szentségük révén. Hogy
csak néhányat említsék: a
Zlocsovi Mágid, a wormai
Rokáchok, a Wienerek, a
Wertheimerek.

A „Chorev” nyomda Je-
ruzsálemben, a Mésá Szé-
rimban, dícséretes munkát
végzett, a könyv kiállítás-
szép, modern, de ugyanak-
kor érzékeltet a szentsé-
get is.
A könyv kapható a szer-
zőnél: Háráv Nátán Áhá-
ron Moskovits, Jeruzsálijum,
Bátó Ungarn 137.

Löwenkopf Kálmán

NYOLCVANEZER FŐNYI KARHATALOM VIGYAZ BUENOS AIRES BÉKÉJÉRE

Letartóztatások és házkutatások a 48 óra általános sztrájk alatt

Buenos-Aires. (Reuter).
Tegnap csend volt Buenos
Airesben a sztrájkok és za-
vargások után, amelyek 24
órával azelőtt megrázkód-
tatták az argentin főváros
életét. A terroristák tíz au-
tóbust felgyújtottak és ki-
siklítottak egy vonatot a
sztrájk első napján, ame-
lyen 48 óra hirdetés az
általános munkásszakszer-
vezet a fizetésemelések és
más munkáskövetelések tá-
mogására. A rendőrség
könyvtárasztó gázt haszná-
lalt, hogy szétoszlason a
szakszervezeti központ épü-
lete mellett verekedő tü-
zeteket és ellentüntetéseket.
Egyedül itt 120 embert letar-
tóztattak le.
A hatóságok nagyarányú
biztonsági intézkedéseket
tettek és nyolcvanezer ren-
dört, csendőrt és katonát
összpontosítottak a fővá-
rosba. A szakszervezeti
mozgalom különböző kar-
leli irodában házkutatást
tartottak és hivatalos je-
lentés szerint házi készle-
sű bombákat, valamint pe-
ronista és kommunista in-
dókat, és propagandaszem-
töket találtak.

lete mellett verekedő tü-
zeteket és ellentüntetéseket.
Egyedül itt 120 embert letar-
tóztattak le.
A hatóságok nagyarányú
biztonsági intézkedéseket
tettek és nyolcvanezer ren-
dört, csendőrt és katonát
összpontosítottak a fővá-
rosba. A szakszervezeti
mozgalom különböző kar-
leli irodában házkutatást
tartottak és hivatalos je-
lentés szerint házi készle-
sű bombákat, valamint pe-
ronista és kommunista in-
dókat, és propagandaszem-
töket találtak.

Biztosítani kell a hegyvidéki falvak megélhetési feltételeit

A telepepek 52 százaléka évi 1000—2000 fontot keres, 7 százalékának még ezer font jövedelme sincs

A hegyvidéki települé-
seknek azonnali segítségre
van szükségük és törvény
által kell biztosítani, hogy
csak ezeken a vidékeken
ültsenek gyümölcsfákat.
A hegyvidék telepeseinek
legégetőbb problémája azon-
ban az öntözővíz kérdése,
mert a minimális vízmeny-
nyiség, valamint a termő-
talaj hiánya vonja meg tőlük
az optimális megélheté-
si feltételeket.
Erre a következtetésre ju-
tott Abraham Rozenmann,
a hegyvidéki településekkel
foglalkozó Szochnut alosz-
tály igazgatója, a gálili fal-
vakban tett körútja után.
Rozenmann rámutatott ar-
ra, hogy ezek a települések,
főleg a jeruzsálemi korlá-
tokban és a Gálili első
rendű nemzetbiztonsági fel-
adatát töltnek be. A
hegyvidékeken lévő 81 tele-
pülésen 4500 család él,
közülük 3300 család 59 szö-
vetkezeti faluban, a többi-
ek pedig 22 kibucban. A
szövetkezeti falvak hátrá-
nyos helyzetben vannak a
kibucokkal szemben, mert
nincsen tartalék földjük,
míg számos hegyvidéki ki-
buc tartalékfölddel rendel-
kezik a lapályon, ami hoz-
zájárul tagjaink életmó-
djának emeléséhez. A hegyvi-
déki falvak telepeseinek 52
százaléka évi 1000—2000
font jövedelemmel rendel-
kezik családonként, míg 7
százalékuk évi keresete az
1000 fonton alul van.

számos gazda kénytelen
volt felhagyni a minimális
zöldségtermeléssel is, ame-
lyet a háza körüli üzőtt.
Rozenmann szerint a
hegyvidéki településeken is
közni kell a baromfitenyés-
tést, mert csak ezáltal lehet
a gazdák jövedelmét eme-
lni. Ma az a helyzet, hogy a
mezőgazdasági települések
3 százaléka van a hegyvidé-
ken és ezekben a falvak-
ban az országos tojástem-
elés 10 százalékát produká-
lják.

Avrahám Kaplan hazajött

Avrahám Káplán, a te-
hetséges fiatal szábre kar-
mester, aki már három éve
az Egyesült Államokban
működött, a legismertebb
kórusokkal, tegnap hazaér-
kezett, hogy az augusztus
15-én megnyíló zenei és
drámafesztiválon a „Juda
Hámákkábi oratóriumot”
vezényelje.

Avrahám Káplán, aki
Slomo Káplán ismert izra-
eli karmester fia, ősz óta
a new-yorki Julliard zene-
akadémia kórusának a kar-
mestere és művészeti vena-
tője. Az amerikai lapok
nagy elismeréssel írtak a
fiatal izraeli karmesterről,
aki januárban a Julliard-
kórusral és egy zenekarral
nagy sikerrel mutatta be
Verdi Requiemjét. Még
ugyanazon héten a new-
yorki Townhallban a Col-
legiat Coral-kórust vezé-
nyelte, amely Vivaldi és
Mozart-műveket mutatott
be.

42. Vissza: edezője. 43. Héber m: 200—6. ...rén, al-áram je-rzésére szol-édkészülék. 52. Láb-eleje. 55. Vissza: he-koibe, vagy ókori írás, köszönkát-sának ma-esszin csá-egverte az-akóczy szá-akurucok sászárpartí-4. A zsidó-66. A kis-város. A-zánc bás-abok ellen, endfokozat-59. Német-metikusan, 71. Betül-lyengyel-...ntum, alit, más-ak. — 78. nos betük. 85. Skála-temi rö-

nyv: STVAN e rüött

Árba ára?

eschbaum, rtálásban
hiköztség
mányokat
tevékeny-
ismertek
védő fe-
ta tevé-
yet Mach
ka-gárda
karöltve

Elűtötte a vonat

Hajfa. (Az Új Kelet tu-
dósítójától). — Moskovics
Jicchák 65 éves haifai la-
kos tegnap reggel félhat-
kor elűtötte a haifai—tel-
avivi személyvonat, közvet-
lenül a háza előtt, a Jaffa
ut környékén, a Kármel
állomás negyedében. A von-
at itt két házsor között
halad el és a pályatest fe-
lett repülő hid van a gya-
logjárók számára, de a ne-
gyed lakói nem szokták
használni az átjárót.

Moskovics a haifai Ram-
bam körház takarítómun-
kása volt és éppen a mun-
kájába igyekezett, amikor
a szerencsétlenség bekövet-
kezett.

YAZAT-
1017
FEJTÉSE
LOMONS,
CHANA
11. LA-
AKONIA

Bombamerénylet dr. Nkruma ellen

Gána elnöke ezúttal is sértetlen maradt, de négy ember meghalt és 56 megsebesült — Eddig 25 gyanúsítottat vettek őrizetbe

Accra. (IFP, UPI, Reuter.) — Dr. Nkruma, Gána elnöke ellen szerdán az esti órákban bombamerényletet követtek el. Nkruma elnök megmenekült, de környezetének számos tagja megsebesült, a fogadására Konkungo faluban összegyűlt emberek közül pedig négy meghalt és ötvenhat megsebesült. A halottak között van egy gyermek és egy rendőr is.

Dr. Nkruma huszonnégyórás látogatást tett Felső-Volta államban, ahol Maurice Jamaugo elnökkel találkozott. Odautazásán is áthaladt Konkungo falu és ezúttal a lakosság rendkívül meleg ünnepeléssel fogadta. Szerdán este, amikor visszatért a két ország határára levő közszécskébe, iskolásgyermekek küldöttégek fogadták az elnököt. Nkruma kiszállt az autóból, hogy beszédebe elegyedjen a gyermekekkel, amikor kézi-gránátot dobtak feléje. Óriási pánik tört ki és az első percekben nem lehetett tudni, hogy a jajtató sebesültek között nincs-e maga-

dr. Nkruma is. Perceknek kellett eltelnie, amíg kiderült, hogy az elnök sértetlenül került ki a merényletből. A rendőrség azonnal letartóztatott huszonöt embert, majd a hatóságok közlekedési zárlatot rendeltek el az állam északi részében.

A sebesülteket a szomszédos Babu város kórházába vitték, ahol Nkruma elnököt is megvizsgálták.

Politikai megfigyelők szerint a dr. Nkruma elleni merénylet azzal magyarázható, hogy rendkívül sok ellensége van Gánában és az országhatáron kívül is. A gánai elnök minden szabad mozgását elnyom az országban, törvényrendeletekkel kormányoz és a legkisebb személyi sértésért börtönbe veti politikai ellenfeleit. A gánai kormányzat ellen minden kritika a legszigorúbban tilos és dr. Nkruma gondoskodott arról, hogy pártja ellenzék nélkül maradjon.

Dr. Nkruma körül általában olyan óvatossági in-

tézkedéseket szoktak foglaltatni, amelyek bizonyítják, hogy a gánai elnöknek van mitől félnie. Közvetlenül még sosem próbálták megölni, de tavaly, amikor Elisabeth angol királynő Gánába látogatott, ismeretlen tettesek több bombát robbantottak Accrában, főleg az elnök számos szobra körül. A merénylet baljós figyelmeztetés Nkruma és kormánya számára, hogy a parlamentből kiszorított ellenzék milyen eszközökkel képes harcolni ellene.

Dr. Soblent kitoloncolják Angliából

(Folytatás az 1. oldalról) "szegénytelenek" — mondta a képviselő.

Brooke erre megismételte, hogy csak három állam van, ahova a törvény szerint Soblent küldheti: az Egyesült Államok, amelynek polgára, Csehszlovákia, amely hajlandó befogadni és Izrael, amely nem hajlandó befogadni. "Arra a következtetésre jutottam, hogy ebben az esetben, amely tudomásom szerint precedens nélkül áll, a leghelyesebb visszatérni arra a helyzetre, amely fennállt volna akkor, ha Soblen nem kísérel meg öngyilkosságot."

Eric Fletcher munkáspárti képviselő feltette a kérdést, hogy nem lehet-e Soblent más országba küldeni, ha erre elegendő orvosi érvelést találnak.

"A legmegbízhatóbb jelentéseket kaptam dr. Soblen egészségi állapotáról.

Vérrákban szenved, de senki sem tudta nekem megmondani, hogy még mennyi ideig élhet. A betegsége ezidőszent visszavonulóban, nem pedig fejlődőben van. Soblen elég erős ahhoz, hogy utazhasson és meggyőződésem szerint a már közölték szellemében kell cselekednem" — mondta a miniszter.

Washington, (IFP). — Az amerikai külügyminisztérium tegnap elégtétellel vette tudomásul az angol kormány döntését, hogy dr. Soblent visszaküldi az Egyesült Államokba. A külügyminisztérium szóvivője az újságírók kérdésére válaszolva kijelentette, hogy az angol kormány határozata nem igényel hivatalos kiértékelést. Ez a határozat logikus következménye az angol bíróságok döntésének ebben az ügyben.

Jeruzsálem, (Az Új Kelet tudósítójától.) Röviddel azután, hogy az angol belügyminiszternek dr. Robert Soblent illető döntéséről szóló hírt a távirati iradók útján megérkezett a fővárosba, az illetékes izraeli körök tárgyalásokba kezdtek arra nézve, hogy mi a teendő. Az El Al new-yorki gépe csak ma éjszaka halad majd keresztül Londonon és így a kérdés eldöntése érdemileg csak a mai nap folyamán válik időszerré.

A tegnap délutáni órákban Bár Jehuda közlekedési ügyi miniszter kezdeményezésére miniszterközi megbeszélést is tartottak ebben a kérdésben. A hivatalos szóvivő ugyan nem volt hajlandó a minisztérium álláspontjáról nyilatkozni, hírt szerint azonban a minisztérium szakértőinek és magának a miniszternek is az a véleménye, hogy az érvényben lévő nemzetközi légitforgalmi jog szabályok szerint em lehet valamely repülőgépet engedélyezni arra kényszeríteni, hogy bárkit is bárholnan elszállítson. E vélemény szerint arról sem lehet szó, hogy valamely külföldi hatóság arra kötelezen egy nemzeti légitforgalmi vállalatot, hogy valamely utasát meghatározott célállomásra szállítson.

Egyébként hivatalos körökből származó hírt szerint a tegnap esti órákig még sem érkezett angol részről Izrael Kormányához, vagy az El Al légitforgalmi társaság központjához. A távirati iradók ugyanakkor azt jelentették, hogy az El Al londoni

kirendeltségének vezetője szerint a ma éjszaka Londonon New York felé keresztülhaladó El Al járaton még vannak üres helyek és így technikailag lehető Londonból felszálló utasnak New Yorkba szállítása.

30.000 FONTOT NYERT A 497999 SZÁMÚ SORSJEGY

A 497999 számú sorsjegy nyerte meg a 30 ezer fontot a Mifal Hapajisz tegnapi húzásán. A 257910 számú sorsjegy tízezer fontot nyert, míg a 264165 és 439259 számok egyenként ötezer fontot nyertek.

Ezer fontot nyertek: 007850, 264338, 415260, 089913, 179561, 031949, 074808, 193203, 344669, 141766.

Ötszáz fontot nyertek: 384789, 442116, 467552, 477620, 015902, 207785, 467102, 257740, 303558, 294078, 416125, 240197, 343248, 433703, 083688, 040940, 385220, 434352, 460237, 22301.

Kétszáz fontot nyertek: 309213, 215057, 351442, 430538, 429448, 486841, 071331, 080446, 344455, 395520, 232160, 157654, 048458, 445537, 265025, 046246, 130723, 139822, 122383, 277180, 405354, 483149, 068403, 487317,

Charles Laughton súlyos beteg

Hollywood. (Reuter.) — Charles Laughton, a 63 éves világhírű filmszínész kedden beszállították a „Labanoni Cédrus” kórházba és szerdán súlyos hágerine műtétnek vetették alá. Az idős filmművész állapota az operáció után kielégítő volt, tegnap azonban várhatóan rosszabbodott, aminek okát nem közölték az orvosok.

Churchill kisebb eperohamot kapott

London. (UPI). — Sir Winston Churchill tegnap kisebb eperohamot esett át, amely egy órán át tartott, de az agg államférfi állapota jelentősen javult — mondta Lord Norman, Churchill háziorvosa. Az eperoham enyhe lefolyású volt és nem okozott fájdalmakat, vagy lázt. Sir Winston egészséges embernek lehet tekinteni — mondotta a háziorvos. Lady Churchill is meglátogatta a férjét és kijelentette, hogy annak egészségi állapota jelentősen javult.

Csehszlovákiába disszidált egy amerikai néger katona

Raymond Hareld az egyik németországi rakéta-egységnél teljesített szolgálatot, de megszökött egy nővel

Bécs. (UPI). — Egy amerikai katona, aki Nyugat-Németországban az egyik rakétaegységben teljesített szolgálatot, politikai menekültséget kért Csehszlovákiában — közölte a prágai rádió. A katona, akinek a neve a cseh rádió szerint R. S. Hareld, egy Margit Schlottag nevű német nővel együtt érkezett Csehszlovákiába, aki egy eddig meg nem nevezett amerikai egységben, mint polgári alkalmazott dolgozott. A prágai rádió nem adott részleteket a nőről.

Az amerikai biztonsági hatóságok közölték, hogy Raymond S. Hareldről van szó, aki Rhode Islandban, Providence városban élt és családjá ma is ott lakik. Hareld már május 30-ika óta távol van egységétől, miután a csehszlovák határ közelében rejtélyes módon eltűnt. Legutóbbára Kitzsee osztrák határvárosban látták egy német lányval és azt megelőzően egy kis étteremben ebédelt.

A prágai hivatalos jelentés szerint, Hareld azt állította, hogy faji megkülönböztetés miatt dezertált és kért politikai menedéket.

A harminc éves katonának édesanyja él Providencében, aki kijelentette az újságíróknak, hogy mindez csak tévedés lehet. Livia J. Hareld asszony azt állította, a fia azt akarta volna, hogy az egész Egyesült Államok egyetlen nagy hadsereg legyen, annyira szerette a katonaságot. Hareld egy japán nőt vett feleségül és két fia van, akiknek

Margaret hercegnő és férje Lord Snowdon tegnap Kelet-Indiába repültek, ahol mint Elizabeth királynő személyi képviselői részt vesznek Jamaica függetlenségi ünnepjein.

A szíriai hatóságok újabb Nasser-párti összeküvés leleplezését jelentik és azt közlik, hogy július 30-án letartóztatták Jusuf Mezzanem volt minisztert, aki az EAK fennállása idején tagja volt a kormányának.

A mezőgazdasági tervezés felületes, nem átfogó és ideiglenes jellegű

Avraham Harzfeld képviselő, a mezőgazdasági központ egyik vezetője, súlyos szavakkal bírálta a mezőgazdasági tervezést a mezőgazdasági tanács (Moaca chaklajt) 73-ik közgyűlésén, melyet most tartanak Tel Avivban. A tervezés hiányos — mondotta Harzfeld, — mert felületes, nem elég átfogó és provizorikus jellegű. Főleg három jelentős hibát követtek el a mezőgazdaság tervezésénél: 1. Nem vették figyelembe a rendelkezésre álló vízmennyiséget; 2. Rosszul becsülték fel a mezőgazdasági művelésre alkalmas területet és; 3. Tévedések történtek a belföldi piac felvételképességével kapcsolatban is. Harzfeld azt ál-

lítja, hogy legalább 20—25 százalékkal lehet növelni a mezőgazdasági művelésre alkalmas területet, addig azonban még sok év fog eltelni és a jelenleg megművelés alatt álló területeken is be kell vezetni az intenzív termesztést.

Dávid Kahana, a mezőgazdasági központ főtitkára élén támadta az Állami Bankot, amelynek jelentése szerint 1961-ben a mezőgazdák bevétele 52 millió fonttal emelkedett. Kahana ugyanakkor elismerte, hogy a földművelési ügyi minisztérium adatai, amelyek szerint a mezőgazdaság átlagos jövedelme csak 35—40 millió fonttal emelkedett, megfelel a valóságnak.

TEXTILIPARI HATÓSÁGOT LÉTESITENEK

A fonodák számos megrendelést kaptak külföldről

Pinchász Szapir ipar- és kereskedelemügyi miniszter és Micháel Cur államtitkár tegnap befejezték megbeszéléseiket a gyáripárosok szervezetének és a textilipari munkások szakszervezetének képviselőivel és megegyeztek abban, hogy textilipari hatóságot foglaltatnak létrehozni, amely megtervezi ennek a fontos iparágaknak a szervezését és termelését, azonosítva a racionalizálással és piacutalással fog foglalkozni. A megbeszélések folyamán külön figyelmet szenteltek a textilipar fejlesztésével kapcsolatos problémáknak. Ugyanakkor a gyáripárosok képviselői közölték, hogy a fonodákban rendszeres és folyamatos munka van, kivéve a Kutna és a názareti textilgyárakat, ahol rossz üzletvezetés miatt szünetel a munka.

A fonodák az utóbbi időben számos jelentős megrendelést kaptak külföldről, ami a gyapotfonodák és az egész textilipar rendszeres foglalkoztatását biztosítja a közel hónapokra.

A gyáripárosok képviselői elmondták még, hogy néhány nappal ezelőtt tíz fonoda megegyezést írt alá, hogy két csoportban ömörülnek, azzal a céllal, hogy maximálisan kihasználják üzemeik termelési potenciálját, fokozzák a termelékenységüket és racionalizálják egy a munkát, mint a bel- és külföldi megrendelések lebonyolítását.

Az országos textilhatóság működésének meghatározására hattagú paritásos bizottságot állítottak fel a kormány, a gyáripárosok szervezete és a Hiszta drut képviselőiből.

NAGY KERESKEDELMI VALLALAT KERES:

dekoratőr(nő)t

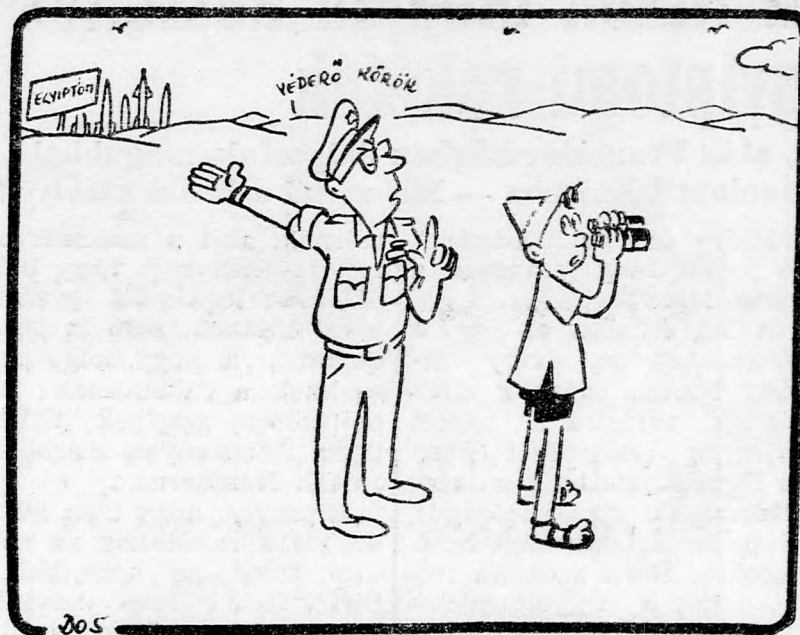
aki szakképzett és az országban már gyakorlatot szerzett.

Megfelelő igénylők írásbeli jelentkezését — gyakorlat és életrajzi adatok felsorolásával — az alanti címre kéri, 1962. augusztus 15-ig:

Tel-Aviv, POB. 1834. „No 130062” részére.

DACHAF

BEIRUTTÓL DÉLRE

Igen, azokat már láttam! Most keresem a „Savit 3”-at...

שולית
147
פ. פ. טל-אביב
JAFFO 147

14 Uj Kelet 1962 VIII 3